

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

ÎN ACEST NUMĂR:

Continuînd o fructuoasă tradiție...

de acad. Ștefan Milcu
(pag. 5)

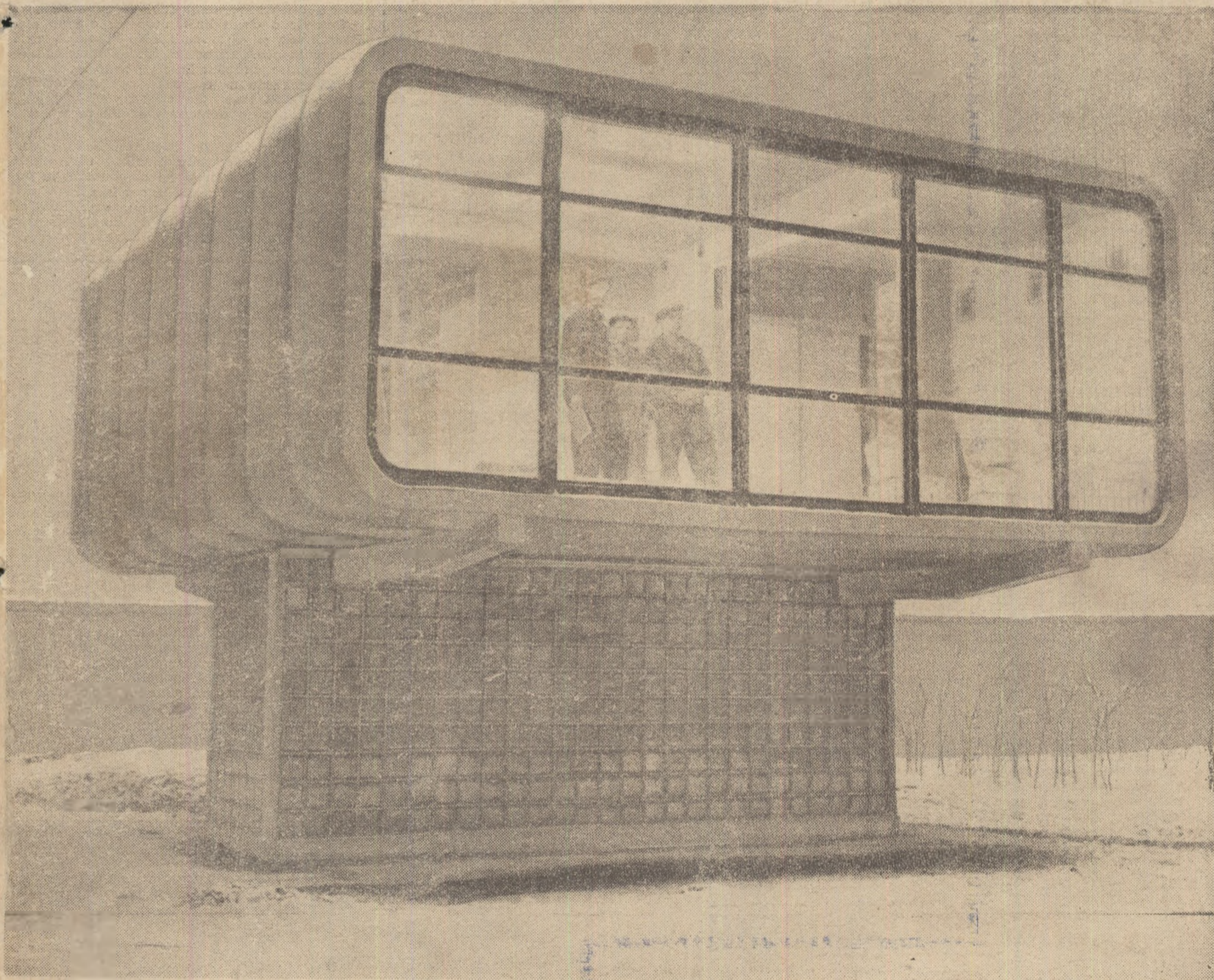
Sărbătorirea unui glas celebru:

IURI LEVITAN

de Alexandru Stark
(pag. 5)

Colaborare pe tărîmul
semiconductorilor

de acad. E. Bădărău
(pag. 9)

Nu, nu-i ecranul gigantic al vreunui aparat neobișnuit! E, pur și simplu, prima casă „fabricată” exclusiv din mase plastice, de constructorii și lucrătorii din industria chimică leningrădeană

Citiți în pagina 6-7:

De-a lungul meridianelor sovietice:

TINERETE, TIMP, OPTIMISM

ANUL XVIII

1

(877)

5 IANUARIE 1962

12 PAGINI, 1 LEU

1-00954

actualitatea actualitatea actualitatea

ИЗВЕСТИЯ

СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ СССР

Federația unională a presei și emisiunilor de radio sportive a adresat cronicarilor sportivi din U.R.S.S. întrebarea: Care au fost, după părerea dv., cei mai buni zece sportivi sovietici ai anului trecut?

Și iată rezultatele anchetei.
Pentru locul întâi a fost unanim propus Valeri Brumel, recordman mondial la sărituri în înălțime (2,25 metri), iar pentru locul doi — halterofilul Iuri Vlasov. Locurile trei și cinci au fost destinate surorilor leningrădene Press. Irina a fost cotată cu două trepte mai sus decât sora ei mai mare Tamara. Irina a stabilit recordul mondial la pentathlon, iar Tamara —

Cei mai buni sportivi ai anului trecut

la aruncarea greutății și discului. Pe locul patru s-a „clasat” campionul lumii la pentathlon modern, Igor Novikov.

Urmează apoi Lev Iașin, celebrul portar al reprezentativei U.R.S.S., Mihail Botvinnik, campionul lumii la șah, Tatiana Șcelkanova, recordmana lumii la săritura în lungime și Valentina Stenina, campioana mondială la patinaj.

Lista celor mai buni zece sportivi a trebuit prelungită întrucât moscovitul Viktor Kosicikin, campionul european la patinaj, și leningrădeanul Iuri Melihov, câștigătorul Cursei Păcii au totalizat un număr egal de sufragii și s-au situat deci pe locurile zece și unsprezece.

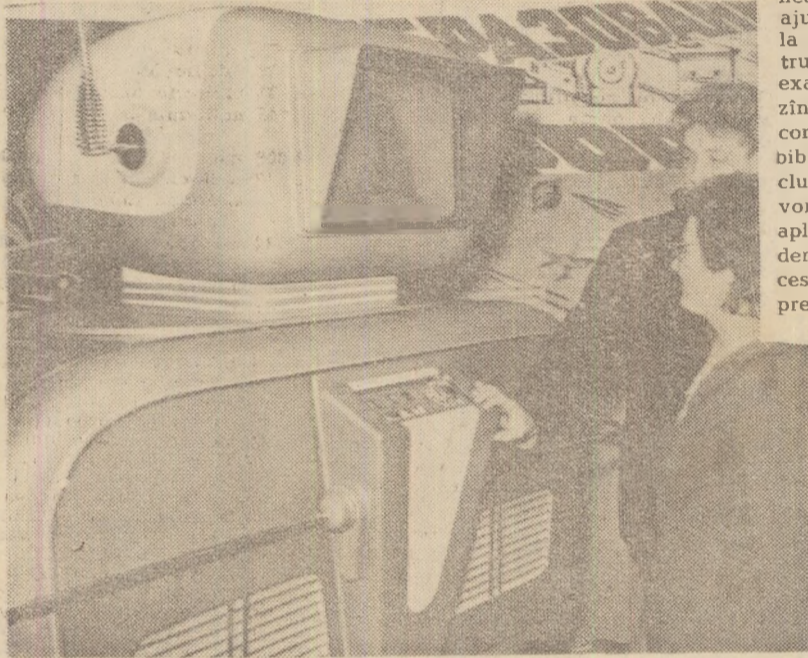
O invenție originală

La expoziția „Bazele automatizării și telemecanicii”, deschisă recent la Moscova, se află expus un automat vorbitor. Prevăzută cu un magnetofon, automatul răspunde singur, fără ajutorul omului, la 500 de întrebări. Pentru a dobîndi răspuns la problema care-l interesează, solicitantul formulează, cu ajutorul unui disc telefonic, numărul de ordine al întrebării pe care do-

rește s-o pună. După două-trei secunde, pe un ecran mare apare mai întâi o imagine, după care se aude și răspunsul. Cele 500 de răspunsuri sînt înscrise pe o bandă cu o lungime de 50 metri și o lățime de 50 de milimetri.

Automatul poate ține loc de birou de informații în marile magazine. În bibliotecile institutelor de învățămînt un asemenea aparat îi poate ajuta pe studenți la pregătirea pentru sesiunile de examene, răspunzînd la probleme complicate și dînd bibliografii. În concluzie, automatul vorbitor va găsi aplicare pretutindeni unde sînt necesare informații precise și rapide.

МЕДИЦИНСКИЙ РАБОТНИК

Ultima lună a anului care a trecut a fost la Moscova extrem de capricioasă. Înghețuri ușoare au alternat cu dezghețuri, ninsoarea — cu ploii reci. Numai asupra bazinului coperit „Moscova” n-au acționat capriciile naturii. Acolo, sezonul de băi continua nestingherit. Și numai rotocoalele de abur de deasupra apei arătau că... afară era rece.

Bazinul e vizitat în fiecare zi de cîteva mii de inotători de toate vîrstele. Scîldatul în bazin descoperit pe vreme rece înviorază organismul, îmbunătățește activitatea inimii, tonifică mușchii. Temperatura apei din bazin nu depășește 26—27 de grade. De aceea organismul inotătorilor pierde o parte de căldură și se adaptează temperaturilor joase. Inhalatia naturală

Iarna, în bazinul descoperit «Moscova»

apără organismul împotriva anghinei, catarului etc.

Bazinul „Moscova”, cel mai mare din Europa, este o construcție modernă care oferă toate condițiile pentru antrenarea inotătorilor și pentru organizarea de competiții. Aici își desfășoară activitatea un mare număr de antrenori și instructori.

Serviciul medical al bazinului este condus de un medic, care e în același timp și un bun sportiv. Din inițiativa lui, pe lângă bazin se organizează grupe de hipertensivi, de bolnavi suferind de bronșită cronică, de boli ale sistemului cardio-vascular. Observațiile făcute au arătat că inotul în aceste condiții, după program special și sub control medical, dă rezultate foarte bune în tratarea bolilor amintite.

СОВЕТСКАЯ РОССИЯ

19.200.000 de premii

Nu de mult a avut loc cea de a patra și ultima tragere din 1961 a loteriei cu premii în bani și obiecte. Câștigurile acordate anual cu prilejul tradiționalelor trageri la sorți ating cifre uriașe. În cursul anului trecut câștigătorii din Leningrad au încasat numai la primele trei trageri trimestriale, 1.165.000 ruble. Tot aici s-au distribuit șase turisme „Moskviți”, 30 de motociclete „I. J.-56”, 23 de pianouri. Moscoviții au primit, în aceleași nouă luni, ca premii în obiecte, zece turisme „Moskviți”, 55 de motociclete „I. J.-56”, 57 de pianouri și multe altele.

În 1962, loteria va distribui populației premii în valoare de 36 de milioane de ruble. Alte 36 de milioane vor intra în Bugetul de stat al R. S. F. S. R. și bugetele republicilor autonome, ținuturilor, regiunilor, orașelor și raioanelor. Aceste fonduri vor fi folosite pentru construcția de școli, creșe, grădinițe, case de locuit, măsuri social-culturale.

La cele patru trageri trimestriale se vor distribui 19.200.000 de premii. Dintre acestea, 1.200.000 sînt premii în obiecte: 60 de turisme „Moskviți”, 540 de motociclete „I. J.-56”, 900 de motorete, 720 de pianouri, 3.000 de aparate de radio, 4.800 de pickup-uri „Rekord-59”, 8.160 de frigideri „Saratov-2” etc.

Și, în sfîrșit, încă o veste bună: în 1962 vor fi oferite ca premii 180 de automobile „Zaporozje”.

Les Nouvelles DE MOSCOU

Conducta

Buhara-Ural

În Uniunea Sovietică au început pregătirile în vederea construcției unei importante conducte de gaze naturale ce va lega regiunea Buhara de Ural. Cu o lungime de peste 2.000 de kilometri, conducta va fi una din cele mai importante din U.R.S.S. Lucrările pregătitoare sînt în curs de desfășurare de-a lungul întregului traseu. La Celiabinsk și Tahi-Taș se construiesc întreprinderi industriale, se ridică orașe muncitorești, este trasat itinerariul viitoarelor șosele. Ținînd seama de topografia extrem de dificilă a ținutului pe care-l va străbate conducta, materialele necesare vor fi transportate la fața locului cu elicoptere. În același timp, se lucrează la amenajarea terenurilor de aterizaj pentru avioane și se fac lucrări de sondaj în regiunile nisipoase și stîncoase, precum și în oaza Horezm pe unde va trece conducta.

Conducta Buhara-Ural va fi alcătuită din două linii paralele, diametrul tuburilor urmînd să fie de 1.020 mm. Construirea primei linii, cu o lungime de 1967 de kilometri, care va merge pînă la Celiabinsk, va fi terminată în 1963. Linia va fi dotată cu șapte stații de pompare, ceea ce va permite furnizarea către localitățile din Uralul de Sud a 8 miliarde metri cubi de gaze anual.

Cea de a doua linie, care va ajunge pînă la Sverdlovsk și va măsura 2.163 kilometri, va fi terminată în preajma anului 1965. Dotată cu 17 stații de pompare, această linie va avea un debit anual de 21 miliarde metri cubi, cantitate echivalentă cu 19.800.000 tone de cărbune și 2.500.000 tone de păcură, care actualmente sînt transportate de la mari distanțe.

Gazele naturale din regiunea Buhara vor alimenta numeroase întreprinderi siderurgice din Ural. Ele vor fi folosite ca combustibil la cuptoarele Martin și ca materie primă în uzinele chimice. De asemenea, vor alimenta cu combustibil și materie primă, întreprinderile de înobilare a mineiului și uzinele chimice din Kazahstan.

Îndrăznețele experiențe ale unui chirurg

La filiala din Cebokșari a Institutului de cercetări științifice pentru boli de ochi veneau adesea oameni care își pierduseră vederea. Bolnavii îi implorau pe cercetători să-i ajute. Dar cum poți să ajuți un om căruia cristalinelul ochiului i-a devenit „opac”?

— Ce-ar fi dacă am încerca să înlocuim cristalinelul tulbure cu unul artificial? — s-a întrebat într-o zi Sviatoslav Nikolaevici Fiodorov, chirurg tînăr și talentat, conducătorul clinicii acestui institut.

Pentru asta trebuia găsit, însă, în primul rînd un material potrivit care să se poată acomoda cît mai bine cu țesutul viu.

Polimerul ales de îndrăznețul experimentator, un meti-metacrilat, permite țesutului să-l încadreze perfect, evitînd astfel complicațiile.

...În vara anului trecut Fiodorov a consultat o fetiță pe nume Lenocika care nu mai vedea deloc cu ochiul drept. Fiodorov i-a redat vederea.

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc din suflet... — i-a scris mai tîrziu Lenocika. Ochii nu mă mai dor deloc și văd chiar mai bine decît înainte.

Altă scrisoare, la fel de emoționantă, a primit apoi chirurgul de la un adolescent căruia, de asemenea, i-a transplantat în ochi un cristalinel artificial. Sviatoslav Nikolaevici a mai făcut și alte operații. Rezultatele experimentale și clinice dobîndite sînt un pas important în lupta cu cecitatea.

Lecție de gimnastică artistică la școala sportivă din Mahacikala (Dag)

RITMURI ȘI REALITĂȚI

Realizarea întocmai a planurilor economice ale Uniunii Sovietice a devenit un fenomen atât de obișnuit, încît nici cei mai înveterați adversari ai sistemului socialist nu se mai încumetă astăzi să formuleze pronosticurile sceptice din trecut.

O trecere în revistă — oricît de sumară — a realizărilor din anul care s-a încheiat, devenită tradițională la începutul unui an nou, demonstrează elocvent că prevederile septenalului sînt întrecute sistematic, ceea ce face ca pe cea de a patra treaptă a acestei uriașe scări ce urcă spre culmile comunismului, orizontul care se deschide în 1962, să fie și mai larg, și mai luminos.

1962

ANUL IV AL SEPTENALULUI

de ing. TIBERIU ABRIHAN

Adjunct al ministrului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini

Ce arată în-adevăr cifrele unui bilanț preliminar pe 1961? Răspunsul e lîmpede: prevederile planului au fost nu numai îndeplinite ci și substanțial depășite, confirmînd tot ce s-a anticipat despre ritmurile înalte care prezidează dezvoltarea economiei socialiste. Volumul produșii industriale înregistrează o creștere (de peste 9 la sută) față de nivelul anului 1960. În primii doi ani ai septenalului producția industrială creșcuse cu circa 22 la sută, în loc de 17 la sută cît prevedea planul septenal. În cel de al treilea an, creșterea depășește din nou vechile prevederi, iar în anul acesta planul înscrie perspectiva unei noi creșteri ce va face ca în primii 4 ani ai septenalului media sporului anual al producției industriale a U.R.S.S. să fie de 9,6 la sută. Acești indici corespund întocmai cadențelor înalte prevăzute de mărfa plan de 20 de ani stabilit de noul Program al P.C.U.S.

O comparație elocventă: în 1961 s-au fabricat în U.R.S.S. tot atîtea produse industriale cît în toți cei cinci ani ai primului cincinal postbelic (1946—1950).

Cît de semnificative sînt datele care ilustrează creșterea rapidă a producției de oțel! Dacă în 1960 Uniunea Sovietică a produs 65 milioane tone de oțel, în anul care a trecut a ajuns la 70,7 milioane tone, iar în 1962 va produce 76,9 milioane tone. Volumul sporului anual este din ce în ce mai mare. Dacă și pe viitor producția va crește în același ritm ca în primii trei ani ai septenalului — și nu avem nici un motiv să ne îndoim că așa va fi — la sfîrșitul anului 1965 producția de oțel a U.R.S.S. va depăși cu siguranță 100 de milioane tone (producția actuală de oțel a S.U.A. se cifrează la aproximativ 90 milioane tone).

De menționat, de asemenea, că oțelul se dezvoltă în ritmuri similare și producția metalelor feroase. Pentru anul 1961, de pildă, creșterea respectivă reprezintă un record în întreaga istorie a dezvoltării metalurgiei. Sporirea considerabilă a producției de oțel și de metale feroase este una din principalele premize ale dezvoltării industriei metalurgiei prelucrătoare și a construcțiilor de mașini. Parcoul de mașini pentru metalurgia prelucrătoare va număra la sfîrșitul anului 1962 aproximativ 2.700.000 mașini-unele și mașini de forjă și presă, ceea ce va reprezenta aproximativ 90 la sută din actualul activ în utilaje de acest fel din S.U.A. Dacă în 1960, în U.R.S.S. s-au introdus în producție peste 2.800 linii automate, semiautomate și mecanizate în flux, iar în 1961 — peste 2.400, în anul care începe numărul acestor instalații care dau măsura progresului continuu în industria modernă se va ridica la 3.240. Șo știe că pînă în 1980, în industria constructoare de mașini din Uniunea Sovietică va fi încheiată automatizarea tuturor proceselor principale și auxiliare în fabricația de serie.

Trebuie menționat că în 1962 în U.R.S.S. se va trece la producția de serie a peste 830 noi tipuri de mașini și la construirea a peste 1.000 de modele experimentale ale unor noi tipuri de utilaje. Cifrele acestea — oricît de semnificative — n-ar mărturisii totuși de ajuns avansul sovietic dacă n-am da măcar un singur exemplu. Astfel, la cunoscuta uzină „Uralmașzavod” va fi fabricat prototipul celui mai puternic bluming din lume, complet automatizat, cu o capacitate de producție anuală de 5,5—6 milioane tone de laminat.

În spațiul redus al unui articol nu putem insista în amănunțime asupra noilor perspective pe care le deschide cel de-al IV-lea an al septenalului în toate compartimentele industriei. Dar nici nu putem omite sectorul atât de important al energiei, dat fiind că electrificarea va avea și în 1962 un cuvînt greu de spus.

Programul P.C.U.S. numește electrificarea — pivotul construirii economiei societății comuniste. În anii septenalului se vor face pași hotărîtori către îndeplinirea vastului pro-

gram, de electrificare completă a Uniunii Sovietice. De la 292 miliarde kWh în 1960, producția de energie electrică a crescut în 1961 la 327 miliarde kWh, iar în 1962 va atinge 366 miliarde.

Sarcini extrem de importante revin în 1962 și agriculturii, ținînd seama de faptul că Programul P.C.U.S. pune un puternic accent pe necesitatea obținerii unui belșug de produse pentru popor și de materii prime pentru industrie. În ultimii ani datorită valorificării pămînturilor înfînitate și extinderii culturii porumbului, Uniunea Sovietică a început să recolteze 8—8,5 miliarde de puduri de cereale și leguminoase. Achizițiile statului au ajuns la 3—3,5 miliarde de puduri. Planul pe 1962 prevede ca aceste achiziții să crească la 3,9 miliarde de puduri de cereale, la 5,1 milioane tone de bumbac, 5,5 milioane tone de carne (în greutate de tăiere), 32,3 milioane tone de lapte. Volumul investițiilor capitale de stat în agricultură va crește cu 19 la sută în comparație cu anul 1961 și va fi cu aproximativ un miliard de ruble mai mare decît s-a prevăzută în planul septenal pentru anul 1962.

Rezultatele strălucite obținute de oamenii sovietici în primii trei ani ai septenalului arată sub ce auspicii bune începe acum munca lor neobosită pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute pentru anul al IV-lea. Realizarea acestor sarcini va avea o deosebită însemnătate pentru îndeplinirea și depășirea întregului septenal, pentru crearea bazei tehnice-materiale a comunismului.

În lume se discută mult despre problema ritmurilor economice. Lucrul este lesne de înțeles dacă ne gîndim că simpla comparație a ritmurilor ne dă posibilitatea să caracterizăm organismul economic respectiv: este acesta un organism sănătos care se dezvoltă armonios pe o linie mereu ascendentă sau este dimpotrivă un organism cuprins de febră și instabilitate?

Punînd față în față cifrele care ilustrează ritmurile dezvoltării economice din U.R.S.S. și S.U.A. ajungi inevitabil la concluzia că este vorba de două căi principial deosebite. În Uniunea Sovietică creșterea fermă și riguroasă de la an la an a nivelului producției este izvorită din necesitatea creării acelelor baze materiale largi care să asigure satisfacerea cît mai multilaterală și mai completă a nevoilor populației. În același timp ritmurile reduse înregistrate în S.U.A., stagnarea și chiar regresul din unii ani sînt consecința directă a faptului că orînduirea socială existentă nu poate asigura satisfacerea nevoilor materiale, sociale, culturale pentru multe milioane de oameni. În fiecare an

de 35 au fost ani de stagnare și chiar de regres.

Compararea ritmurilor de producție nu este însă o operație pe care economiștii o fac doar spre a constata o anumită stare de lucruri. Specialiștii sovietici, de pildă, folosesc concluziile ce se degajă din aceste comparații pentru a stabili precis datele cînd economia sovietică va ajunge și va întrece diverșii indici din economia americană.

La rîndul lor, comparînd ritmurile medii anuale de creștere a economiei (10% în U.R.S.S. — de abia 2,4% în S.U.A.) economiștii americani fac acum nu numai socoteala datelor cînd vor rămîne în urmă în diverse sectoare ci și socoteala anilor cu care au și răsări în urma Uniunii Sovietice în foarte multe domenii de activitate economică. Nu-i vorba aici numai de domeniul cuceririi Cosmosului — în care avansul sovietic este evident pentru publicul cel mai larg. Ci de împrejurarea că S.U.A. pierd întrecerea economică într-un număr din ce în ce mai mare de compartimente din sfec-

O comparație semnificativă

Produs în 1960	U. R. S. S.	S. U. A.
Cărbune extras	444 milioane tone	390 milioane tone
Minerul de fier	106 milioane tone	89 milioane tone
Mașini-unele pentru		
așchierea metalelor	150 mii bucăți	138 mii bucăți
Tractoare (calculate în tractoare		
de 15 cai-pulere)	479 mii bucăți	580 mii bucăți
Combina	59 mii bucăți	30 mii bucăți
Cărămidă de construcție	35 miliarde buc.	7 miliarde buc.
Sticlă pentru geam	147 milioane m ²	102 milioane m ²
Lungimea căilor ferate		
electrificate	14.000 km.	3.000 km.
Țesături de lînă	342 milioane m.	259 milioane m.
Zahăr	6 milioane tone	3 milioane tone
Secară	16 milioane tone	9 milioane tone
Cartofi	84 milioane tone	11 milioane tone
Sfeclă de zahăr	58 milioane tone	15 milioane tone
Lapte	62 milioane tone	56 milioane tone
Unt	848 mii tone	671 mii tone

multe sute de mii de tone de alimente sînt aruncate în mare sau folosite drept combustibil, în timp ce după înșeși declarațiile oficialităților, aproximativ 17 milioane de americani se culcă în fiecare seară flămînzii.

Este cît se poate de caracteristică că în nici unul din cei aproape 45 de ani de existență Uniunea Sovietică n-a cunoscut nici un an cînd producția să fi stagnat. Dacă luăm însă ultima sută de ani din istoria Statelor Unite ale Americii vedem că doar 65 din aceștia au adus o creștere mai mare sau mai mică a producției, în timp ce res-

ra hstăritoare a activității omenești — sfera producției materiale.

Acum 25 de ani, în 1937, lista mărfurilor în a căror producție U.R.S.S. întrecea S.U.A. era relativ limitată: zahăr, griș, secară, orz, orez, cartofi, fibre de in, cărămidă de construcție, sticlă de geam.

În 1955 lista cuprindea zahăr, griu, secară, orz, ovăz, cartofi, fibre de in, dar și locomotive electrice, vagoane de pasageri, lînă.

În 1960 la zahăr, griu, secară, orz, ovăz, cartofi, fibre de in, cărămidă de construcție, sticlă de geam, locomotive electrice vagoane de pasageri, lînă s-au mai adăugat: minerul de fier, huliă, cocs, mașini-unele pentru așchierea metalelor, locomotive Diesel, tractoare, combinate, chereștea, țesături de lînă, pește, lapte, unt.

Dar în 1980? La lista anului 1960 putem adăuga orice produs industrial sau agricol dorim. Căci nu va exista nici un domeniu important al producției în care S.U.A. să nu fie definitiv lăsate în urmă de oamenii sovietici.

Programul P.C.U.S. prevede ca peste 10 ani volumul producției industriale sovietice să fie de 2/3 ori mai mare decît cel al industriei americane; în următorii 20 de ani acest volum va fi de cel puțin 6 ori mai mare în timp ce producția agricolă va crește de 3,5 ori. Aceasta echivalează cu crearea a încă cinci state industriale și a peste două mari state agricole de potențialul Uniunii Sovietice de azi!

Pe lîngă importante domenii ale industriei, Uniunea Sovietică a lăsat însă în urmă S.U.A. și în importante domenii ale vieții. E cunoscută discuția care se poartă în America în legătură cu rămînerea în urmă a științei, învățămîntului, asigurărilor sociale. Există cifre care ilustrează pregnant această rămînere în urmă. Dacă în 1960 în U.R.S.S. au obținut diplome de absolvire 120.000 de ingineri, numărul celor care au devenit ingineri în S.U.A. a fost de numai 38.000.

Dacă în S.U.A. revin 12 medici la fiecare mie de locuitori, în U.R.S.S. revin la același număr de oameni 19,5 medici. (În timp ce o simplă operație de apendicită sau o naștere într-o clinică americană costă 500 de dolari, în U.R.S.S. întreaga asistență medicală este gratuită omul avînd asigurat salariul și în timpul bolii).

Dacă vîrsta de pensionare este în S.U.A. de 65 ani pentru bărbați și 62 de ani la femei, în U.R.S.S. ea este respectiv de 60 și 55 ani. (În timp ce toți muncitorii și funcționarii sovietici au dreptul la pensie, în S.U.A. din trei oameni ai muncii unul rămîne fără nici un sprijin la bătrînețe...)

În sfîrșit, dacă statul sovietic cheltuiește pentru nevoi social-culturale 17 la sută din bugetul său, statul american cheltuiește în același scop doar 6 la sută...

La sfîrșitul anului 1961, agenția „United Press International” a întreprins o anchetă în legătură cu cel mai important eveniment al anului. Majoritatea celor care au răspuns la anchetă au fost de părere că cel mai important eveniment din 1961 a fost primul zbor în Cosmos efectuat de un om sovietic. Firește, faptul că primul zburător în Cosmos poartă un nume rus, a spus mult americanilor. Ei și-au dat seama că pentru a vedea realizările sovietice trebuie să privească departe, în sus. Anii următori nu vor face decît să mărească această distanță...

Pe șantierul centralei termoelectrice din Erevan

Radu Țiulescu

atomi, oameni, ghețuri

De câte ori n-am stat ceasuri întregi lângă spirai, admirând năvalnica înaintare a spărgătorului de gheață atomic printre întinsurile nesfârșite de gheață! Dar niciind nu m-am plictisit.

Inchipuiți-vă o aglomerare de sloiuri de gheață, de mai mulți ani, încremenită de cumplitele geruri arctice. Uneori, depășiri de multe mile sint un singur cîmp învălurat de gheață, acoperit din loc în loc cu sloiuri colțuroase, înleștat de forța fantastică a contracției și în stare să strivească cea mai puternică navă modernă.

Cînd prova se afundă în spărtura făcută în gheață, de sub chilă sar sfărîmături de gheață și stropi verzi, strălucitori.

Așa navighează spărgătorul de gheață atomic „Lenin” printre ghețuri, străbătînd locuri în care n-ar putea să se avînte nici o altă navă.

Spărgătorul de gheață atomic a lăsat în urmă-i multe, foarte multe aglomerări de ghețuri. Dar rareori se folosește de mai mult de 70 la sută din puterea lui. Și trebuie să spunem că niciodată pînă acum n-a întîmpinat vre-o piedică pe care să n-o fi putut înlătura.

E a doua lună de cînd navigăm la marile latitudini ale Arcticei pe primul și singurul spărgător de gheață atomic din lume. Dar în fiecare zi nava uimește prin altceva. Acum, de pildă, mă gîndesc că uneori numim multe lucruri noi cu nume vechi. Sint pe puntea de comandă. Dar ce țel de punte mai e și asta? Mă se pare că denumirea pe care o poartă e numai un tribut plătit tradiționalei terminologii marinărești. Puntea de comandă a spărgătorului de gheață atomic este o încăpere mare, mult mai mare decît cele obișnuite, cu nenumărate dispozitive complicate de navigație, iar tot peretele din spate e un tablou de telecomandă a puter- nicilor agregate ale navei.

Pe punte e o liniște de parcă n-ar fi nimeni acolo. Și asta nu numai pentru că la această oră matinală e pretutîndeni în lume liniște ci și pentru că dirijarea spărgătorului de gheață atomic e atît de automatizată incît comenzile cu glas tare au devenit aproape de prisos. Dar și proce- sele din timpul manevrării vasului sint atît de rapide incît omului îi este mai ușor să aibă încredere în mașinile automate, abandonîndu-le misiunea complicată și plină de răs- punderă a controlului.

În aceste clipe matinale, pe puntea de comandă se află căpitanul secund Anatoli Matveevici Kașițki, un încercat marină polar, care se p- cepe să descifreze cu ușurință cartea ghețurilor și în mîinile căruia puter- nica navă e extrem de docilă. Arta conducătorului de nave în Arctica cere nu numai folosirea iscusită a forței navei, care trebuie să spargă cît mai multe sloiuri, ci și dibuirea în masivele de gheață a punctelor slabe, cu ochiuri de apă mai accesibile. Iată de ce căpitanul de vas care navighează la Pol trebuie să cunoască la perfecție nu numai tehnica ci și gheața, să fie un strateg și un taci- tician dibaci al navigației printre ghețuri.

Ca și cei mai mulți membri ai echipajului, Kașițki se află pe spărgătorul de gheață atomic încă de cînd nava mai era în cala de construcție a șantierului „Admiralteisk”. Istoria spărgătorului de gheață a devenit o parte din biografia lui. Nu-i de mirare dar că Anatoli Matveevici își amintește bine nu numai de inginerii constructori care au proiectat și supravegheat construcția navei, ci și de mulți muncitori. Și de asta cunoaște așa de bine și toate caracte- risticile spărgătorului, pe care ni le-a explicat și nouă. Incît acum știm să descifrăm fără ajutor străin indica- țiile aparatelor.

În cursul navigării întîlnim masive de gheață destul de compacte, dar spărgătorul înaintează cu o viteză uimitoare în astfel de condiții: o viteză de zece-douăsprezece noduri. Cum să nu fim uimiți! Și ne simțim obligați să relevăm încă o dată că constructorii noștri de nave au știut să folosească extrem de bine forța atomului. Numai energia nucleară poate să se măsoare, prin puterea ei, cu forțele naturii din Arctica.

— Știți — ne-a spus Anatoli Matveevici — că americanii au recunos-

cut de multe ori că rușii au avut o idee fericită cînd au pornit la constru- irea unui spărgător de gheață atomic! Și ei construiesc o navă atomică pașnică: pachebotul „Savannah”. Dar nu fac un secret din faptul că îl construiesc în scopuri publicitare.

Deși n-a străbătut încă nici o milă, „Savannah” are un istoric destul de ciudat. Am vorbit cu mai mulți marinari despre acest pache- bot și apoape toți și-au exprimat nedumerirea că americanii înzestrează nava numai cu un singur reactor. E mai simplu, dar nepractic. Spăr-

Dînd mașinile înapoi și accelerînd apoi turația, spărgătorul de gheață își ia elan și se năpustește cu puternica-i etravă asu- pra cîmpului de gheață. Atunci, în fața etravei începe să cloco- tească un talaz furios din care țîșnește gheața spartă, cu sclî- piri albastrii, sloiuri grele de cel puțin citeva zeci de tone. Dar se rostogolesc cu ușurință, alunecă unul după altul, după care se afundă în adîncurile oceanului. Un acord asurzitor contopeș- te scrișnetul, geamătul și pocnetul ghețurilor desfăcute, care zgî- rîie fără cruțare trupul navei.

Discutînd despre „Savannah”, Ana- toli Matveevici își amintește și de amiralul american Hyman J. Recover, de care își aduc bine aminte și mulți membri ai echipajului navei. Amiralul Recover a vizitat nava no- astră odată cu Richard Nixon, vicepreședintele de atunci al S.U.A. Într-una din zilele faimoasei lui vizite, care a zdruncinat atît de mult prestigiul S.U.A. în ochii noștri, Nixon a străbătut în fugă spărgăto- rul de gheață, recunoscînd cu o sin- ceritate dezarmantă că el abia dacă știe să deosebească un reactor de un cal, și a plecat, însărcinîndu-l pe

deamănuntul toată nava, căutînd să nu-i scape nimic.

Cu acest prilej Recover a putut să vadă că cea mai mare parte a me- canismelor fusese montată. Dar mai erau și locuri goale, iar citeva apa- rate importante lipseau cu desăvîr- șire. Amiralul știa mai bine decît oricine ce înseamnă să construiești o navă atomică, ce examen trebuie să ia acesta nu numai pentru știința tehnică, ci și pentru întreaga indu- strie a țării.

Toate detaliile spărgătorului de gheață atomic — de la osatură pînă la cele mai precise dispozitive au- tomate — au trebuit să fie fabricate în întreprinderi sovietice. Mai mult, au trebuit construite sute de tipuri speciale de utilaj, care mai întîi au prins viață pe hîrtia de calc a pro- iectanților, după care au fost reali- zate de mîinile iscusite ale muncito- rilor noștri. Și pe lângă toate acestea, pentru funcționarea navei atomice au trebuit pregătite cadre care nu mai existaseră pînă atunci.

Amiralul Recover a ținut seama de toți acești factori.

După ce s-a întors în S.U.A., a ra- portat dar Senatului că spărgăto- rul de gheață atomic sovietic nu va putea fi terminat înainte de zece luni. Vestea a produs mare mulțumire. În- semna că dacă lucrările de construc- ție vor înainta bine, „Savannah” va putea face prima cursă odată cu spărgătorul de gheață sovietic. Și Senatul a început să preseze. Iar președintele a declarat că construc- ția pachebotului este o problemă extrem de importantă și de primă urgență.

Dar n-au trecut mai mult de trei luni și americanii au fost uluiți de știrca senzațională că spărgătorul de gheață atomic sovietic și-a înce- put cursele de probă. Acest succes sovietic a fost greu suportat de americani. Membrii comisiei se- natoriale de specialitate au încercat să învinuiască de dezinformare pe ghinionistul amiral, care pretindea însă că lui n-au ce-i reproșa.

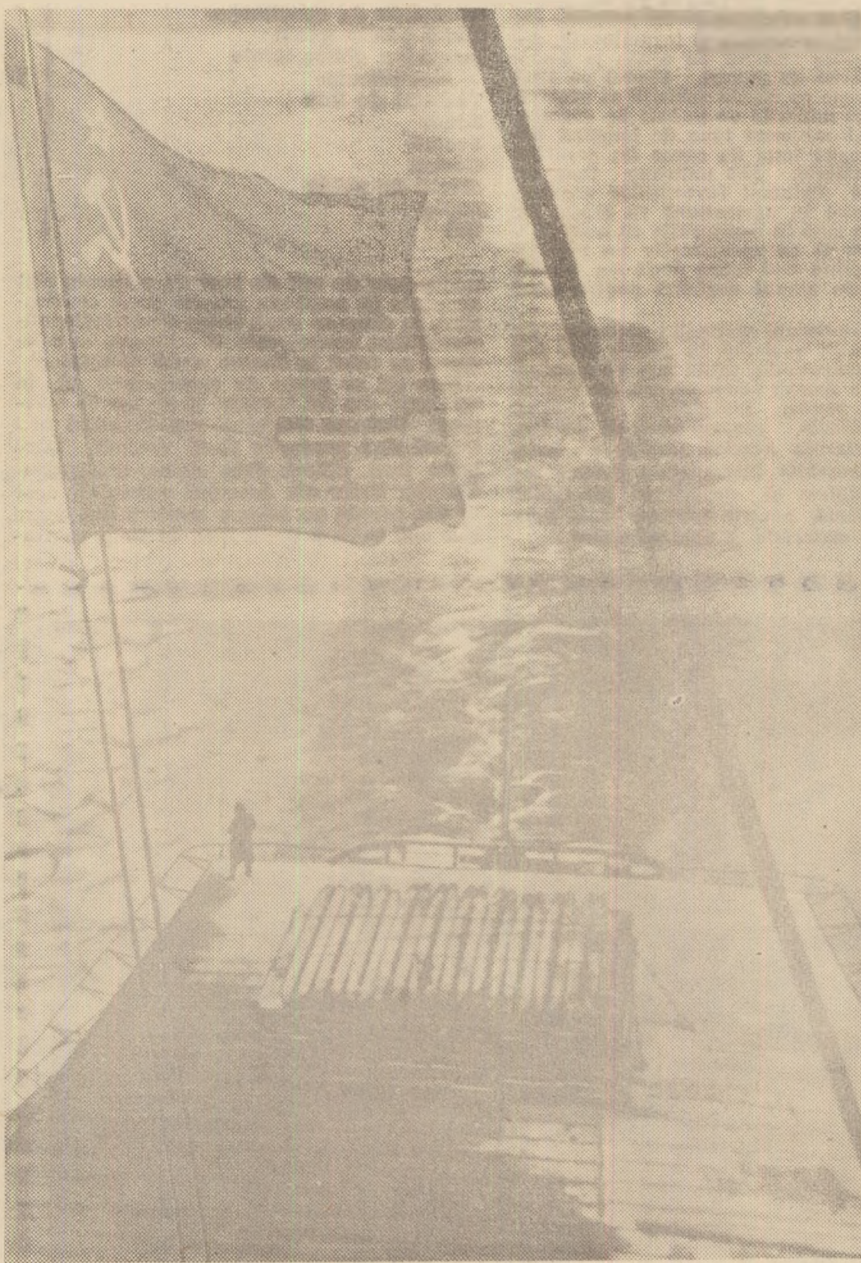
De trei ani, gigantul atomic sovie- tic servește cu dragoste și fără să i se facă reclamă știința și economia națională sovietică. În acest răstimp spărgătorul de gheață a străbătut distanța Leningrad-Murmansk, în- conjurînd Europa de nord-vest, a în- soțit în repetate rînduri nave prin cele mai greu accesibile regiuni ale Căii maritime de nord, a făcut mul- te expediții în Arctica, iar în cînstea celui de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist a efectuat o cursă fără precedent la latitudinile cele mai nordice ale Arcticei, debar- cînd pe gheață, pe timp de iarnă, stațiunea științifică în derivă „Polul nord-10”.

Pachebotul „Savannah” stă însă mai departe nemișcat în calele șan- tierului. Mai întîi, americanii au de- clarat că îl vor trimite în cursă în 1960, apoi acest important eveniment a fost amînat pentru primăvara a- nului 1961, iar pentru toamna trecu- tă era chiar proiectată o cursă lungă către țărmurile Franței — unde urma să transporte o expoziție despre prosperitatea sistemului ameri- can al inițiativei private și despre „libertățile” pe care mcarthyștii le confirmă cu atîta strălucire în ultima vreme. Fuseseră aleși și cîțiva sena- tori înzestrați de natură cu darul vorbirii. Dar cursa suferă mereu a- mînări...

Fîrește, nu ne îndoim că americanii vor sîrși construcția pachebotului și-și vor plimba senatorii, vor trans- porta dintr-o țară în alta diverse expoziții cu caracter propagandistic

VI. Nikolaev

(continuare în pag. 10-a)

gătorul nostru de gheață atomic are trei reactoare, ceea ce-i asigură nu numai o uriașă forță a mașinilor dar și înlocuirea uneia sau alteia în caz de avarie. Se pare că americanii au de gînd să navigheze cu motoare Diesel, păstrînd reactorul mai ales pentru reclamă.

Construcția pachebotului „Savan- nah” a început de multă vreme și se face după o schemă simplificată. Încă cu mult înainte de vizita lui N. S. Hrușciiov în S.U.A. americanii începuseră să arate oaspeților străini corpul navei. Și nu se poate spune că nu se grăbesc s-o termine. Și to- tuși...

Spărgătorul de gheață a intrat în- tr-o fișie îngustă de apă. Secundul controlează aparatele, manevrează mînerul telegrafului și imprimă na- veii o viteză constantă. Acum nu mai trebuie să schimbe prea des turația și deci viteza

amiral să cerceteze în amănunt nava, treabă pentru care de fapt îl și adu- sese.

E adevărat, amiralul era în elemen- tul lui. Sub directa lui supraveghere fuseseră doar lansate la apă citeva submarine atomice. Acum amiralul avea ordin să afle cum stau lucrurile cu spărgătorul de gheață atomic al rușilor.

Pierzînd întrecerea în Cosmos, a- mericanii au devenit extrem de ner- voși și susceptibili cînd e vorba de prestigiu. Și țineau cu orice preț să lanseze pachebotul înainte spărgă- torului de gheață atomic sovietic.

Recover și-a îndeplinit cu mult zel misiunea. A fost energic și chiar tăios cu gazdele, sîcîitor cu cei care-i dădeau explicații și peste măsură de pedant. Bun specialist, el voia, pro- babil, să dovedească că e și un bun explorator. Iute în mișcări, perspicace și neceremonios, a cercetat cu

Pustiul Kzil-Kum va fi în curînd străbătut de o conductă de gaze

Sărbătorirea unui glas celebru: IURI LEVITAN

Cronicarii muzicali scriu despre marile cîntăreți de operă sau marii interpreți de lieder-uri. Admiratorii le cunosc fiecare nuanță a glasului, se entuziasmează de fiecare „la emol” luat dintr-o răsufare. Ei eu aș dori să însemn ceva rînduri despre un glas celebru. Dar nu-i vorba de un cîntăreț ci de un crainic, de un om al cărui glas e cunoscut pe toate meridianele și paralele ale globului nostru: Iuri Levitan.

Într-o gazetă de perete a crainicilor postulul de radio-Moscova am văzut o șarjă rîetenească la adresa lui Levitan: planeta noastră (care ducea cu o imensă... ureche) asculta o voce ce venea dintr-un difuzor (care semăna perfect cu Iuri Levitan).

Da, glasul lui Levitan e cunoscut în toată lumea: a fost ascultat cu răsufarea tăiată în anii de război de partizanii din pădurile beloruse, de căptătorii din rezistența franceză, de milioane și milioane de oameni. Levitan a vestit victoria asupra fascismului, el a cîntat primul comunicat despre zborul omului în Cosmos, a citit materialele celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Printre primele elemente ale înunțatei realități sovietice despre care mi s-a vorbit și iar de la sosirea mea la Moscova a fost și... Iuri Levitan. Dealtfel am băgat de seamă de multe ori că atunci cînd din difuzoare se aude glasul lui Levitan, oamenii ascultă cu mai multă luare în seamă.

...Acum treizeci de ani a ve-

niț la Moscova un tînăr de 18 ani. Nu prea știa ce înseamnă „a fi crainic”, dar în căutare de lucru a văzut un anunț pentru niște examene.

S-a dus, le-a dat, și de-a-tunci lucrează la Radio-Moscova.

Colegii lui povestesc că a depus o muncă titanică pentru a-și corecta defectele de vorbire. Natura l-a înzestrat cu un glas unic. Dar asta nu era încă de ajuns. Anii de zile a luptat pentru a „îndulci” litera o. (Originar din Vladimir unde această literă ocupă un loc de cinste în accentul local — vă dați seama că n-a fost

SCRISOARE DIN MOSCOVA

chiar atât de ușor). Voința, dorința de muncă — au învins însă.

Recent Iuri Levitan a fost sărbătorit cu prilejul a 30 de ani de activitate la Radio. N-am crezut niciodată că un om poate avea atîția prieteni. Artistul emerit Iuri Levitan a fost salutat cu multă căldură de contrații lui din teatrele Moscovei, de pionierii și ostașii armatei sovietice, de muncitorii din Moscova și de ziaristi; de peste hotarele Uniunii Sovietice au venit zeci și zeci de telegrame sonore, imprimate pe bandă de magnetofon.

Stăteam în sală și-mi aminteam de o recentă conferință de presă organizată de ministerul Afacerilor Externe al

U.R.S.S. în cursul căreia se dăduse citire notei adresate de guvernul sovietic guvernului S.U.A. în legătură cu arestarea și predarea către organele sovietice a criminalului Adolf Heusinger, astăzi personaj de vază în Organizația Tratatului Nord-Atlantic. (Cei doi Adolfi — Hitler și Heusinger — au semnat în 1941 un ordin prin care făgăduiau o mare recompensă — 300.000 de mărci — celui care-l va ucide pe crainicul postulului de radio Moscova, Iuri Levitan).

Iuri Levitan e iubit. E iubit pentru vocea lui, pentru felul cum citește. Dar mai presus de toate e iubit pentru că oamenii văd în el, sau mai bine zis aud prin intermediul lui, glasul Moscovei, glasul păcii și înțelegerii între popoare.

Întrebat care-i visul lui cel mai scump, Iuri Levitan a răspuns:

— Aș dori să trăiesc cel puțin încă 20 de ani și să am marea cinste de a anunța în 1980, sau poate chiar mai înainte, că Programul adoptat la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., Programul construirii comunismului în țara noastră, a fost îndeplinit.

În numele cititorilor revistei „Veac nou” i-am urât lui Iuri Levitan îndeplinirea acestei dorințe.

Și în același timp i-am urât, ceea ce se cuvine să urezi unui om atunci cînd e sărbătorit, ceea ce se cuvine să urezi unui prieten cu mîilejul unui an nou:

— La mulți ani!

Alexandru Stark

Semnarea planului de colaborare
dintre Academia R.P.R. și
Academia de Științe a U. R. S. S.

Continuînd o fructuoasă tradiție...

de acad. ȘTEFAN MILCU
Secretar-prim al Academiei R.P.R.

În fiecare an, încheierea convenției de colaborare dintre Academia de Științe a Uniunii Sovietice și Academia Republicii Populare Române adaugă o nouă pagină la tradiționalele legături dintre oamenii de știință din cele două țări prietene.

Cu ocazia încheierii acordului pe 1962 au fost puse în evidență realizările obținute în anul precedent, puternica solidaritate a țării socialiste, bazată pe principiul internaționalismului proletar, fapt hotărîtor pentru dezvoltarea rapidă a științei și economiei în țările socialiste.

Așa cum reiese din convenția semnată, în cursul anului 1962 se vor efectua unele cercetări științifice comune și se va adînci colaborarea asupra temelor din plan. Fiecare dintre cele două Academii va primi, în cadrul schimbului reciproc, colaboratori științifici, pe o durată totală de 100 de săptămîni, pentru lucrările de informare științifică, schimb de experiență și cercetări în comun.

Într-un număr de cazuri, planul de colaborare continuă problemele de cercetare din 1961, iar în alte cazuri înscrie teme noi. Continuarea cercetărilor din anul precedent s-a dovedit necesară în unele teme care necesită un timp mai îndelungat pentru a fi terminate. S-a hotărît continuarea cercetărilor pentru determinarea sistemelor fundamentale a poziției stelelor și observarea sateliților.

Comisia de spectroscopie a Academiei de Științe a Uniunii Sovietice și Institutul de Fizică al Academiei R.P.R. vor întreprinde cercetări referitoare la spectroscopia atomilor și moleculelor.

S-a considerat că este necesar să se continue studiul seismicității și raionarea seismică a Carpaților și Balcanilor.

În domeniul chimiei au fost luate în considerație numeroase probleme, printre care vom cita cercetările referitoare la teoria structurii chimice și a capacității de reacție, formarea minereurilor polimetalice ș.a. S-a înscris în continuare cercetarea transformării combinațiilor moleculare voluminoase în sisteme biochimice complexe, în legătură cu apariția vieții pe pămînt. Cercetările vor fi îndreptate în special spre cinetica reacției de fermentație în sistemul acidului ribo-nucleic și ribo-nucleaze.

În științele medicale vor fi continuate cercetările referitoare la rolul mediului intern în starea funcțională a sistemului nervos. Trei institute ale Academiei R.P.R. vor studia în colaborare cu Institutul de fiziologie al Academiei de Științe din Leningrad tematica complexă a acestei probleme.

În științele tehnice s-a hotărît să se continue cercetările despre unele forme de mișcare a gazelor și să se introducă teme noi, referitoare la problemele dinamice ale teoriei plasticității.

În științele sociale, planul de colaborare cuprinde un număr de teme de mare interes pentru cunoașterea și clarificarea unor probleme istorice. Se va cerceta participarea maselor populare din țările de democrație populară la lupta pentru victoria și consolidarea puterii sovietice în Rusia, relațiile ruso-române în sec. 16 și începutul sec. 18, temă de colaborare în continuare între Institutele de istorie ale Academiei de Științe a Uniunii Sovietice și Institutul de istorie al Academiei R.P.R. S-a hotărît să se editeze în comun o culegere de documente în două volume referitoare la această problemă. S-a asigurat prin colaborare cercetarea documentelor referitoare la istoria românilor, accesibile în Uniunea Sovietică.

Ambele delegații au acordat o atenție deosebită problemelor economice, filozofice și juridice puse de construcția socialismului și comunismului. S-a hotărît introducerea în tematica de cercetare a procesului de trecere mai mult sau mai puțin concomitentă a țărilor socialiste la comunism, probleme referitoare la dezvoltarea instituțiilor de bază ale dreptului de stat în țările de democrație populară în perioada de desăvîrșire a construcției socialismului ș.a.

În lingvistică și literatură se vor cerceta în comun interacțiunea și legătura reciprocă a literaturilor naționale, geneza realismului socialist în literatura română și lupta pentru literatura nouă română între anii 1944—1949.

Planul de colaborare pe anul 1962 între Academia de Științe a Uniunii Sovietice și Academia R.P.R. abordează astfel un număr de probleme de mare interes pentru dezvoltarea științelor naturii, a celor tehnice și științelor sociale.

Timpul acordat și condițiile avantajoase ale schimbului de colaboratori vor asigura realizarea cu deplin succes a prevederilor planului.

Ca și în anii precedenți, planul aduce o contribuție la dezvoltarea relațiilor de colaborare științifică dintre cele două țări prietene și la rezolvarea unor probleme de mare interes pentru progresul științelor.

Planul de colaborare pe anul 1962 între Academia de Științe a Uniunii Sovietice și Academia R.P.R. este un document al prieteniei și sprijinului fraternal între popoarele noastre, constructoare ale socialismului și comunismului.

FRUMOASA

Sintem oaspeți în Kirghiztanul sovietic. Sosim la Frunze, capitala republicii, după o călătorie de o zi și o noapte avînd ca punct de plecare Tașkentul, capitala Uzbekistanului. Distanța dintre cele două orașe poate fi străbătută cu avionul în două-trei ore, dar timpul neprielnic zborului ne-a oferit o călătorie plăcută de-a lungul a trei republici sovietice, prilej de contemplare a unui peisaj natural de o frumusețe rară, și de îmbogățire a cunoștințelor de geografie.

R. S. S. Kirghiză ocupă partea nord-estică a Asiei mijlocii sovietice, incluzînd în teritoriul ei aproape exclusiv întinderi muntoase: partea centrală și aproape toată partea vestică a munților Tian Șan (Munții Cerului) și zona de sud-vest a munților Pamiro Alai. Piscurile înalte care se ridică brusc din podișul muntos complică transportul între diferitele regiuni ale țării. Frunze, centrul vieții economice, politice și culturale a țării este punctul în care se adună toate drumurile din nenumăratele văi ale munților.

Aici se întîlnește șoseaua care vine de pe malul lacului Issik-Kul (Lacul Fierbinte) cu șoselele dinspre imășurile Susamir, Kocikor, Djumgal, dinspre văile riurilor Narin și Talass etc. Partea de sud-vest a țării, situată dincolo de lanțul muntos, este legată de capitală printr-o cale ferată care, pornind de la Oș, ocolește masivul muntos, trecînd prin teritoriul Tadjikistanului, Uzbekistanului și Kazahstanului.

Orașul Frunze se află aproape în mijlocul văii Ciuisk, pe un platou aflat la o înălțime de aproximativ 800 de metri deasupra nivelului mării. Spre miazăzi, în imediată apropiere a orașului, se înalță spre cer într-un decor măreț crestele albe de nea ale masivului Alataul Kirghiz, din componența munților Tian Șan. La marginea celorlalte părți ale orașului se întind cîmpii de munte.

O armonioasă îmbinare de clădiri, pomi, scuaruri cu flori

Sosim la Frunze într-o dimineață însorită de toamnă. Aerul curat și răcoros, liniștea matinală a străzilor, fețele zîmbitoare ale localnicilor ne îmbie la o călătorie prin oraș. Primele impresii plăcute ni le oferă gara centrală. Așezată în partea de miazăzi a orașului, gara are un aspect monumental, mulțumită ornamentațiilor ei, în stil național kirghiz. Piața dreptunghiulară și nu prea întinsă din fața gării se închide în dreapta cu clădirea hotelului „Tian Șan” în care sintem găzduiți. De la înălțimea ultimului etaj ni se deschide în față panorama orașului. Străzile, în linii drepte, sint străjuite de copaci printre ramurile cărora se ridică acoperișurile clădirilor celor mai înalte și coșurile fabricilor. Păstrîndu-și frunzele pînă toamna tîrziu, mulțimea de arbori, între care predomină plopul înalt, stejarul, salcîmul, formează o parte inseparabilă a peisajului orașului, extrem de pitoresc. Peste tot se văd case noi, multe cu detalii decorative și grădinițe împrejur.

Piața gării centrale este punctul de pornire al străzii Dzerjinski, una dintre arterele principale ale orașului. Este, de fapt, o stradă-parc; de-a lungul a cîțiva kilometri o perdea de pomi și flori situată între cele două părți carosabile ale

străzii îi dau un colorit plăcut, înmiresmează aerul și încintă privirile. Ramurile copacilor, acoperite de fulgi de zăpadă căzuți în ajun, strălucesc în bătaia razelor de soare ca înfipodobite cu boabe de mărgăritar. Umbrele lor cad pe fațada caselor, pe asfaltul străzii ori pe trotuar într-o frumusețe de basm.

Din strada principală se desprind străzi laterale, drepte, cu trotuare înguste presărate cu pomi și cu case noi de 2-3 caturi, vorbind parcă în limbajul lor despre forța înnoitoare a puterii sovietice care a transformat vechiul Pișpek (cum se numea orașul în trecut) într-un oraș modern, socialist, în care muncește și trăiește mai bine de 200.000 de oameni sovietici.

Strada Dzerjinski ne duce în unul din cele mai frumoase locuri ale orașului — centrul. Aici se află clădirea guvernului și a Comitetului Central al P. C. din Kirghizia, Academia de Științe a republicii, instituții culturale, printre care unul din cele mai populare cinematografe ale orașului — „Ala Too” (Muntele alb). Alături, parcul Dubovii înmănunchiază ca într-un buchet urias nelipsiții plop înalți, stejarii și arbuștii ale căror frunze verzi se păstrează și în timpul iernii. Pe fondul verzui-auriu al parcului, în bătaia soarelui de toamnă, strălucește statuia marelui Lenin, dezvelită în 1948 — cu prilejul zilelor leniniste.

Fiecare parte a orașului are specificul ei. Partea de răsărit este mai ales industrială, în timp ce în partea de apus sint concentrate instituțiile culturale, printre care se înscriu edificiile Universității de Stat și căminelor sale, ale Institutului de medicină înconjurat de corpurile clinice și spitalelor. Peste tot pomi. În depărtare se zărește parcul „I. V. Panfilov”, după numele cunoscutului general. Alături de parc — statuia acestui legendar erou, două stadioane sportive și hotelul „Kirghistan” completează ansamblul arhitectonic și pitorescul acestei părți a orașului.

Istoria unui popor eroic...

Poposim în fața unei clădiri scunde; de pe un perete o tăbliță ne înștiințează că ne aflăm la „Tarihi muzei” („Muzeul istoric”). Organizat în 1926, muzeul este una dintre primele insti-

Bogățiile subsolului sint prospectate sistematic

tuții culturale ale orașului. Numeroasele expozate, răspîndite în 7 săli, înfățișează procesul istoric de dezvoltare a vieții politico-sociale, economice și culturale a poporului kirghiz, începînd din vremurile preistorice și pînă în zilele noastre.

Puterea sovietică a lucite poporul istoria sa milo a se organiza exponate ilustrat a poporului te civilizatie

Revoluția s toate vestigiile deschis largi culturii.

Grafice și dezvoltarea etic. Sirenele f sovietice au s linelor și step liativa și acti Sub conducere jinul marelui din republicile o industrie na cialistă, a cla saltul de la c socialistă, oc pitalistă.

În procesul nia trainică U.R.S.S. a dev dicat oameii rca patriei so hitler. Am zeului con hitlerist. Fo de membru a sînge, obiecte mărturie vie a rămas fapta berdiev care, perit cu trup dușmane desc militare din busola, ceasul lui Panfilov, gardă care s Pîntre cei 2 s-au aflat și pokov, Grigor Șemiakin și I suflește ast în munca noi marel de con

Urma

În istoria Toktogul Sat înflăcărat, es

TINERETEA

Podișul munților Tian Șan este leagănul unei vechi civilizații, ne informează tovarășa Alinbaeva, colaboratoare a muzeului. Despre popularitatea acestor ținuturi din vremi străvechi vorbesc numeroase obiecte din piatră, ceramică, bronz descoperite de arheologi, ruinele așezărilor omenești, ale coloniilor antice și cetăților feudale.

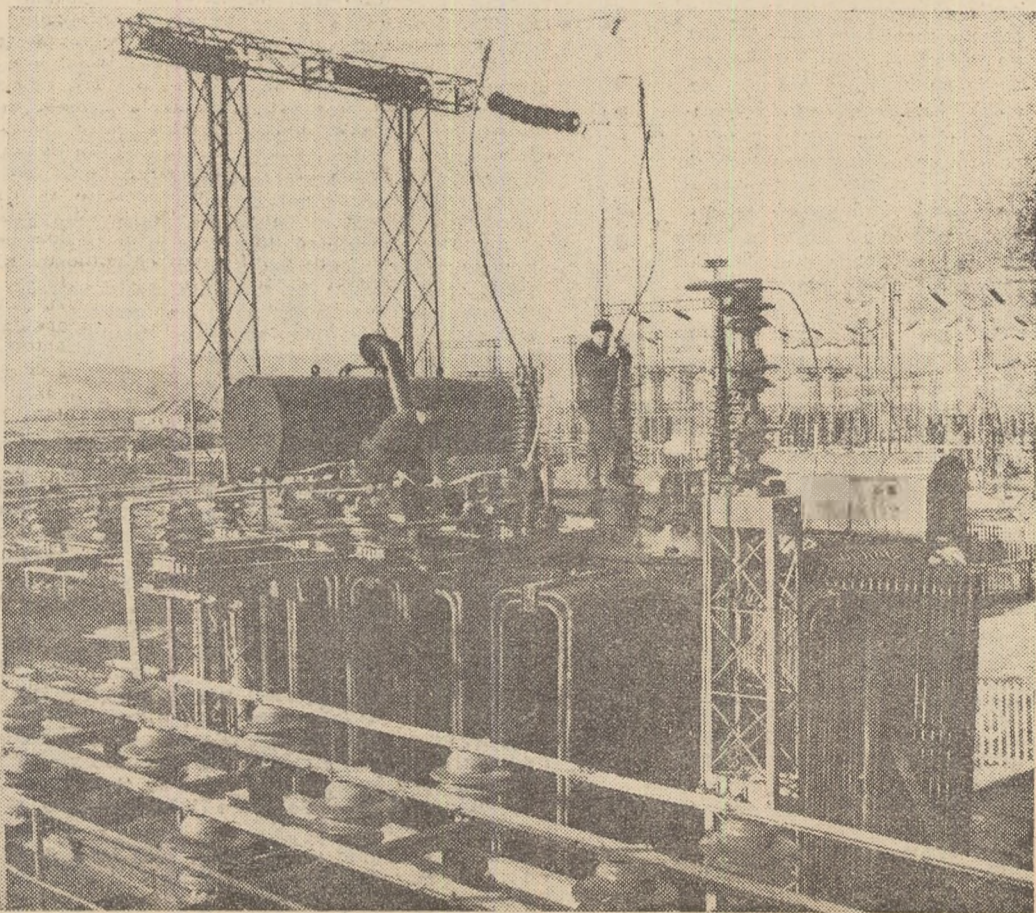
Obiectele expuse ilustrează în chip emoționant furtunoasa istorie a poporului. Multă vreme, ținuturile Tian Șanului și împrejurimilor sale au constituit locul în care s-au împletit influențele civilizației orientale și apusene. Prin văile munților Tian Șan a trecut în vremuri de demult apuse drumul care făcea legătura între ținuturile Asiei orientale și centrale cu Europa. Dar pe același drum au venit și cuceritorii străini, împotriva cărora poporul kirghiz nu a încetat niciodată lupta. Unirea cu Rusia în a doua jumătate a veacului trecut a deschis un nou capitol în viața acestui popor; de atunci istoria lui se dezvoltă în strînsă legătură cu istoria marelui popor rus.

...Pășim cu emoție în sala consacrată istoriei poporului kirghiz în anii Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și ai războiului civil împotriva albgardiștilor și a intervenționistilor imperialiști. Multe expozate evocă lupta purtată sub conducerea bolșevicilor pentru instaurarea și apărarea puterii sovietice în Kirghizia. Documente, fotografii, obiecte personale ale unor eroi ai războiului civil ca marele comandant de oști M. A. Frunze, A. Klimentko, Iakov Logvinenko, Osmonbekov Arstanaali, Imaș Tokbaev, Isak Șaibekov și mulți alții înfățișează eroismul oameilor muncii în lupta împotriva basmacilor, naționaliștilor cazaci, trupelor albgardiste și intervenționiste.

sale cîntate în ment popular cum cu vioar sat) înflăcări napilor, bailor Revoluției So devenit unu te în Kirghizi libertăți dobi rilor adinci e

Toktogul v ghiz se va bu turii material vor înflori în nile primăvar de mult real deschis orizo turor forțelor pentru înflor mă, socialistă

Înainte de cuitorii țării dacă puteau vătămîntul d toriu, gratuit Științe, 1780 de institute la fiecare 10 și 72 de elev tează 700-75 de aproape 4 Vizitînd U i-am întîlnit intelectuali a imaculat, str tuite din pia

Hidrocentrală pe riul Ciuisk.

KIRGHIZIE...

deschis perspective stră-
z. Pentru prima oară în
câpătat posibilitatea de
tat național. Nenumărate
ceșul de renaștere națio-
iz, de ridicare pe trep-
e.

curățat societatea de
naționale și sociale și a
înfiorarea economiei și

evocă saltul produs în
a Kirghistanului sovie-
onstruite în anii puterii
niștea de veacuri a co-
hale, au dezlănțuit ini-
lentatului popor kirghiz.
s., bucurându-se de spri-
și al celorlalte popoare
poporul kirghiz a creat
proprie, o agricultură so-
e noi și sate, făcând
feudală la orînduirea
adiul de dezvoltare ca-

mărilor socialiste, priete-
poarele marii familii a
celintit. Ca unul s-au ri-
de orice neam în apăra-
împotriva invadatorilor
și în sala mu-
ai războiului anti-
nete de comsomolist sau
ui Comunist stropite de
e ale celor căzuți, stau
fără egal. Nemuritoare
a lui Ciolponbai Tule-
rusului Matrosov, a aco-
mbrazura unei cazemate
le de înaintare unității
a parte. Iată porthartul,
al de notițe al generalu-
tul cunoscutei divizii de
t de glorie nepieritoare.
ai diviziei panfiloviste
stanului: Duișenkuļ Șa-
Nikolai Ananov, Grigori
alenko. Exemplul lor în-
ia tină și pe vîrstnici
sfăptuire a programului
comunismului.

Toktogul...

kirghize akinul-democrat
șareț popular și patriot
vă luminoasă. Versurile

curs, biblioteci, laboratoare care
stau la îndemîna celor aproape
6.000 de studenți. Universitatea pregă-
tește cadre pentru 20 de specialități,
ne spune însoțitorul nostru, tovarășul
Isakov Taştambek, prorectorul Univer-
sității. Ea formează matematicieni,
economisti, filologi, istorici, juriști, zia-
riști etc. Studiul se face în două
limbi: kirghiză și rusă. Cadrele na-
ționale care și-au însușit aici comorile
științei sovietice lucrează acum în in-
stitute de cercetări științifice, în școli
și facultăți, în redacțiile celor aproape
100 de ziare editate în republică.

...Ceașul fierbinte din pială (o ceașcă
fără mîner, specific orientală) ne îm-
bie să-i gustăm aroma plăcută. Tocul
aleargă, însă, cu repeziciune, peste fi-
lele din carnet, însemnînd totul, cu
de-amănuntul. Ne aflăm pe strada
Krasnoarmeiskaia nr. 99 din Frunze, la
o școală superioară unică prin felul ei
în Kirghizia — Institutul pedagogic
kirghiz de fete, care poartă numele
lui Vladimir Maiakovski. — Înainte de
Revoluție, ne spune tovarășa Tokto-
mambetova Kulipa, directoarea Insti-
tutului, circula prin Kirghizia un pro-
verb semnificativ pentru acele vre-
muri: „Femeia are doi dumnezei, unul
în cer și altul pe pămînt: bărbatul”.
Vorbele își aveau tîlul lor, exprimînd
oprimarea spirituală și inegalitatea so-
cială a femeii. De atunci a trecut o în-
treagă epocă istorică. Femeia kirghiză
a devenit sub puterea sovietică, mem-
bru activ al societății.

O mărturie a acestei transformări
sociale este însuși institutul pe care îl
vizităm. Aici studiază peste 1.000 de
fete kirghize, pregătindu-se a deveni
învățătoare sau profesoare de școli
medii, de muzică și canto. Durata stu-
diilor este de cinci ani. În afară de
disciplinele din domeniul științelor na-
turale și sociale, o atenție specială este
acordată educației artistice, estetice,
fizice și muzicale.

Ținînd seama de sarcinile mari ce
revin intelectualului sovietic în pro-
cesul construcției comuniste, colectivul
de conducere al institutului pune în
centrul preocupărilor îmbinarea armo-
nioasă și cit mai eficace a studiului cu

practica pedagogică. Experiența dobîndită este
deosebit de valoroasă.

Astfel, începînd din semestrul al doilea al a-
nului I de studii și pînă la sfîrșitul anului III
practica pedagogică se face în institut. Studen-
tele conduc cercuri de studii, cercuri artistice
de amatori, activează ca instructori de pionieri,
ca îndrumătoare, în cadrul lectoratelor pentru
părinți, îndeplinind de fapt toate sarcinile ce
revin unei instructori de pionieri și unei diri-
ginte de clasă în afara orelor de școală. În anul
4 practica se face în școlile elementare sau
medii, sub supravegherea profesorilor care le
însoțesc în satele respective, iar în anul 5 stu-
dentele lucrează ca stagiare în școli de diferite
grade.

Am cunoscut la acest institut o experiență
valoroasă în munca didactică, o preocupare dem-
nă de oamenii epocii comunismului pentru ca
viitoarele cadre feminine să fie la înălțimea
marilor cerințe ale societății sovietice, să ducă
mai departe cauza dezvoltării culturii kirghize,
căreia i-a slujit cu atîta devotament akinul Tok-
togul.

O expoziție interesantă și un colhoz fruntaș

In apropierea orașului Frunze, la poalele unor
coline pitorești, se află Expoziția realizărilor e-
conomice a R.S.S. Kirghize. Înconjurate de o
parte și de alta de gîrduțele vii ale arbuștilor
înverziti, aleile interioare trec printre covoarele
galben-aurii din frunze uscate, printre care se
ridică, drepte, tulpinile pomilor fructiferi de

aceeași vîrstă cu Expoziția. Decorul este întregit
de un lac artificial pe luciul căruia lebede gra-
țioase, în compania rașelor și giștelor din rase
locale, alunecă alene, meditando parcă asupra fie-
cărei mișcări a piciorușelor înroșite de frig. Lîn-
gă clădirea pavilionului central un grup de șco-
lari, veniți aici cu învățătoarea într-o excursie
documentară, discută cu însuflețire despre cele
văzute, semn că vizita a fost foarte instructivă.
Exponatele așezate cu migală în pavilioanele
frumos decorate cu motive naționale înfățișează,
fiecare prin specificul său, procesul de creștere
rapidă a forțelor de producție ale Kirghistanu-
lui. Un grafic concludent din pavilionul indus-
triei arată în graul cifrelor cum în 1960 vo-
lumul global al producției industriale a R.S.S.
Kirghize a fost în comparație cu 1913 de 61 de
ori mai mare.

Ajungem în pavilionul consacrat dezvoltării
agriculturii. Mișcarea pentru recolte bogate și
sporirea producției animale a cuprins marea
masă a colhoznicilor. E un adevăr despre care
vorbesc numeroasele grafice și mostre expuse.
Brigada de mecanizare complexă a lui V. Kise-
lev din colhozul „Engels” a obținut în 1960 de
pe 30 ha cîte 8.550 kg porumb, iar brigada lui
A. Verbiškaia, din același colhoz, cîte 8.400 kg
porumb la hectar de pe o suprafață de 22 ha.
Rezultate impresionante au fost obținute în
creșterea vitelor. Ciobanul T. Dosberghenov a
reușit să amelioreze o rasă de oi care fată de
trei ori în 2 ani, obținînd astfel în decurs de
2 ani 426 de miei de la peste 100 de oi, iar cio-
banul H. Gurturiev a obținut într-un an 275 de
miei de la 100 de oi fătătoare.

Despre munca depusă de colhoznici pentru a
dobîndi rezultate record în producție am putut
să ne informăm mai apoi și în colhozul „Kirghiz-
ia” din raionul Alamedinsk, ai cărui oaspeți am

fost pînă seara tîrziu. L-am găsit pe președin-
tele colhozului, tovarășul Kosiacenko, la sînt cu
statul său major: agronomul șef, zootehnicia-
n, inginerul constructor, inginerul mecaniza-
tor, redactorul responsabil al ziarului „Glasul
colhoznicului”, organ al organizației de partid
și al conducerii colhozului.

Intemeiat acum trei decenii, colhozul s-a dez-
voltat mereu, înmănunchiînd de la 50 de familii
în 1930 la 1.000 de familii astăzi. Suprafața de
3.600 ha arabile este mai ales ocupată cu plante
tehnice, între care principalul loc îl ocupă sfecla
de zahăr; colhozul cultivă cereale, legume, pomi
fructiferi. Sectorul zootehnic este puternic dez-
voltat, cuprinzînd 2.100 vite cornute, dintre care
490 de vaci furajate, 27.000 de oi, peste 1.000 de
porci și 12.000 de păsări.

— Muncim ca să îmbinăm cit mai bine ramu-
rile de producție, pentru a folosi rațional pămî-
ntul — ne informează gazdele. Aflăm că și
aici grija principală a colhoznicilor este de a
obține de pe fiecare hectar de teren tot mai
multe produse. În ce privește sfecla de zahăr,
de pildă, au recoltat, în 1961, de pe o suprafață
de 260 hectare o cantitate medie de 41.400 kg la
hectar. Recordul a fost bătut de echipa lui Sid-
galieva care a obținut 57.000 kg sfeclă de zahăr
la hectar pe o suprafață de 17 hectare.

Secretul recoltei bogate îl aflăm cu ușu-
rință: respectarea agrotehnicii înaintate, ferti-
lizarea solului, folosirea mijloacelor mecaniza-
te. Sistem informații ca colhozul dispune de pu-
ternice forțe de producție: 34 de tractoare, 20
de combine de diferite tipuri și întrebunțări,
44 de camioane și alte mijloace tehnice.

— Dar cel mai important factor sînt oamenii,
încheie interlocutorul nostru: conștiința lor co-
munistă, gradul de calificare agrotehnică mereu
mai înalt, munca înfrățită a reprezentanților cel-
or 13 naționalități din colhoz

☆
...La capătul vizitei noastre în „Tarihi muzei”,
într-o sală am văzut o fotografie înfățișînd
țărani colectivisti romîni veniți acolo, în depăr-
tata Kirghizie, să învețe de la colhoznicii sovie-
tici tainele creșterii animalelor de înaltă pro-
ductivitate. De pe fețele zîmbitoare ale romîni-
lor și gazdelor se putea citi bucuria prieteniei
legate, ospitalitatea cu care au fost primiți. Am
simțit și noi, cei cîțiva ziariști romîni veniți în
frumoasa Kirghizie, aceeași bucurie, aceeași
prietenie. În casa colhoznicului Kuldaiev Seit-
kan, crescător de vite fruntaș, în timp ce ne
ospătam cu tradiționalul bișbarmac (mîncare
națională kirghiză gătită din carne de berbec)
urările de bine, izvorîte din adineu inimii s-au
adăugat la căldura prietenească cu care am fost
primiți pretutîndeni, au exprimat sentimentele
de veșnică prietenie pe care le nutresc reciproc
poporul romîn și popoarele marii Uniuni Sovie-
tice.

Ilie Rădu'escu

TIMP, OPTIMISM

ament de comuz (instru-
arde asemănător oare-
cătut aul cu aul (sat cu
la lupta împotriva ma-
și țariste. După victoria
Octombrie, Toktogul a
torii literaturii socialis-
un cîntăreț al marilor
oporul său, al schimbă-
reau în viața oamenilor.
urile cînd poporul kir-
lin de binefacerile cul-
rale, cînd florile culturii
de cum înfloresc grădi-
trînului akin a devenit
uția din Octombrie a
pentru dezvoltarea tu-
ale poporului kirghiz,
culturii naționale în for-
t.

umai 2 la sută din lo-
stească și aceștia abia
că Coranul. Astăzi, în-
devenit general, obliga-
are o Academie de
medii și elementare, 27
nt superior și tehnice;
i există 87 de studenți
tehnice. Anual se edi-
de cărți, într-un tiraj
de exemplare.

de Stat din Frunze
lui Toktogul — viitorii
Clădirea de un alb
trare de colonade dăl-
este numeroase săli de

N

u prea obișnuiam altădată să fac așa, dar cu trecerea vremii obiceiul a prins să se înrădăcească tot mai adânc. Mă scol dis-de-dimineată și pornesc să colind de unul singur străzile încă pustii ale Moscovei.

Zorii încep să miștească dar felinarele, conștiințioase, cu sclipiri tot mai palide, se încapăținează să înfrunte ziua. În zori, deasupra Moscovei plutește un parfum de rouă. Boabele ca de cleștar odihnesc pretutindeni: pe zidurile clădirilor, pe grilajele forjate ale parcurilor pe umerii de bronz ai monumentelor.

Peste cerul Moscovei stăpînesc păsările. Își fac de cap, ciripesc gălăgioase de parcă ai fi undeva, departe, în mijloc de codru. În Piața Roșie un porumbel își plimbă semet penajul pestrilug, ughind să-și ia auzul. Când răsare soarele, pavajul ce împrejmuiește catedrala Vasili Blajennii aduce cu o scoartă; dintre îmbucăturile dalelor de piatră cenușie răsar fire de iarbă brobonate de rouă. Peste puțin, roțile automobilelor au s-o culce din nou la pământ dar pînă una alta porumbelul pășeste falnic peste iarba udă, ughind cu rivnă împovărat de mireasma florilor, vîntul îi zburleste zglobiu po-doaba penelor.

Apoi, pe străzi încep să iasă tramvaiele, troleibuzule. Insomnorate încă, înainteză încet, lenevos.

Dar iață și prima rază de soare abătîndu-se iucășă peste cupolele răsucite ale catedralei. Din turlă răzbate solemn, asurzitor, primul danțat de clopot. Vasili Blajennii trezește Moscova! Riul se scutură și el de amorteala somnului pornind să-și plimbe undele molcome la vale, să-și răsfețe la soare spinărea de granit a cheurilor zgrînbulate de răcoarea nopții. În unde se oglindeste pata unui norișor rătăcit în seninul cerului, se afundă parcă arcada masivă a podului ce unește cele două maluri. Umblu agale de-a lunul cheiului; pe asfalt roua a început să sece, printre ramurile pomilor se tirăsc fuioare străvezii de ceată.

În drum, o clădire în construcție. Sus de tot, la înălțimea ametoare a schelăriei, un flăcău.

E Stioпка, fiul meu.

Rînduiește atent cărămida, o potriveste grijuliu din ciocan. Și deodată, din toate părțile îi răspund ca un cor fantastic alte și alte ciocăneli, ce par să plutească ca un stol des de porumbei deasupra orașului care începe munca!

brească? Am înțeles, îl așteaptă! Zădarnic, însă. Căci n-are să vină micio-dată...

Da, pe Stioпка îl așteaptă. Așa cum îl așteaptă și eu. Dar eu știu cum să fac ca să-l aduc mai degrabă lîngă mine. Dînsa nu știe.

Eu închid ochii și după o clipă numai îi și aud pașii călcînd apăsat pe caldarîmul străzii pustii, oprindu-se și rostind răsăpăcat, cu voce groasă: „Bună seara!” O salută și fata-i și aleargă în întîmpinare rîzînd, așa cum numai dînsa se pricepe. Dînsa, și cealaltă...

Curînd, Stioпка are să împlinească douăzeci de ani. Și eu aveam douăzeci cînd am întîlnit-o pe aceea pe care o numesc mama lui...

Pe undeva, pe lîngă lacul Seligher se află un sătuc. Ba ce spun, mai multe. Dar nu vreau să-mi amintesc de numele lor de teamă să nu uit unul: Pustoska! Cînd am ajuns acolo nu mai rămăseseră decît casele: lo-

conserve și învășase să stea într-un colțisor de unde, ca un ciine credincios, aștepta să-și pice o îmbucătură. Iar noaptea își făcea culcuș pe obiele care ne țineau loc de ciorapi.

Dușmanul pîdea de pretutindeni.

Pe fișia inquisă de pămîni care ne despărtea de luni de zile tranșeele își făcuse sălas Moartea.

În adăpostul în care ne aciuisem eram șapte inși. Noapte de noapte ne tiram pe fișia de pămînt întesată de mine, spre tranșeele vrăjmașului, mînați de nădejdea că, doar-doar, om înșfăca vre-un prizonier. Dar ne întorceam nu cu prizonierul, ci purtînd pe o manta năclăită de sînge un tovarăș de-al nostru. Și a doua zi o luam de la început.

Ei, dacă am fi avut un detector de mine! Dar nu aveam — căci se scria cumplitul an 1941! Dintr-un copăcel lîngă și descojit ne făcusem o prăjină. Prăjina asta lunecoasă ne ținea loc de detector.

Scurmînd pămîntul, prăjina făcea un

NIKOLAI EVDOKIMOV:

Fiul meu, Stioпка

calnicii plecaseră departe, în bejenie, spre Ostașkovo, ducînd cu ei ce bruma apucaseră. Apoi au pierit și casele. Le-au luat locul ruinele, cenușa. Oamenii continuau însă să se bată, zi și noapte, cu înverșunare, chiar și pentru cenușa aceea. O zi... Două... O lună... Apoi a urmat acalmia, o acalmie nefirească, amenințătoare.

Ne îngrôpasem de vii în pămînt, prinsesem parcă rădăcini în el, devenisem un fel de spiriduși ai văgăunelor de lut al căror miros și gust, căldură și ospitalitate învășasem să le prețuim.

În jurul adăpostului creștea iarba. Dar noi n-o călcăm, ci ne strecuram pe o potecă strîmtă, de teamă să nu strivim firicelele firave, singura rămășiță de viață. Nu-mi amintesc cine ne-a învățat să deslușim graiul ierburilor, dar cu toții ne pricepeam de minune să înțelegem foșnetul frunzelor înghăbenite de toamnă, tremurul florilor ce răspundeau acum un iz iute, înecăcios de praf de pușcă.

Ne săpasem adăpostul în pădurea întunecoasă, dincolo de sat. Curînd însă pădurea a prins să se răsască, creștele pinilor ciuntite de obuze au

zgomot așa de asurzitor în liniștea nopții încît, speriat, inamicul începea să lumineze ca ziua văzduhul cu niște rachete galbene. Și atunci, nu noi eram cei care ne apropiam de tranșeele lui, ci umbrele noastre! O mitralieră pornea să latre sinistru, direle sîngerii ale trasoarelor se grămădeau unele peste altele, în timp ce noi ne tiram mușcîndu-ne buzele, ne tiram mereu înainte.

Și am fi continuat să înaintăm așa și morți, dacă sergentul nu ne-ar fi ordonat să ne retragem...

Și iar duceam înapoi pe o manta năclăită de sînge pe vreunul de-ai noștri. În adăpost rămîneau șase. Dar nu pentru multă vreme, căci curînd venea unul nou și eram din nou șapte. Ne întorceam și, în preajma tranșeelor noastre, dincolo de zona de foc, ne aștepta Anka, sanitara.

Avea miini moi, mînchioase ca iarba pe care-o îndrăgîsem. Și se pricepea să spună o mulțime de vorbe frumoase, căci care alta în locul ei ar fi știut să născocască cuvinte așa de simple, și totuși parcă dătătoare de sănătate, de viață: „Răbdare, dragul meu, răbdare”, cuvinte care mai tîrziu, asemeni unui cîntec, aveau să facă înconjurul tuturor cîmpurilor de luptă! Aveam abia douăzeci de ani și nu apucasem să cunosc alte miini de femeie în afara miinilor bătrîne, bătucite de muncă ale mamei. Dar, ciudat, miinile Ankăi aveau același parfum cu acelea ale mamei. Și cînd te gîndești că nu era decît o ștergătoare de nouăsprezece ani, dar miinile ei care cunoscuseră atîtea suferințe, atîția morți, erau mai bătrîne, mai înțelepte decît dînsa.

În război timpul poate trece cu iușeala glontelui, dar și cu înctineala sîciitoare a bucătarului care se tirăște cu marmita lui. Pe scurt, am îndrăgit-o pe sanitara noastră și, de ce să n-o mărturisesc, și dînsa mă iubea.

A fost o dragoste scurtă, fulgerătoare și totuși nesfîrșit de lîngă — căci, cu toate că de-atunci au trecut ani lîngă sintem tot împreună, sintem mereu împreună...

Aveam douăzeci de ani și credeam orbește în norocul meu. În juru-mi, tovarășii cădeau unul după altul; eu continuam însă să rîmîn teafăr și neclintit în credința că nimeni și nimic nu mă poate atînge pentru că aveam douăzeci de ani și pentru că acolo, lîngă tranșeele noastre, mă aștepta Anka.

Ne întîlneam des. Renunțam la odihnă, hoinăream împreună prin ceata albăstrie spre Pustoska unde, z: și noapte troznea cenușa de o suță de ori arșă, făcînd să țisnească flăcărui în cimitir.

Orizontul era învășat de-o lumină sinistru și totuși, feerică: acolo duduiau morile harnice ale războiului, sfărîmînd măcînînd viețile omenești. Iar deasupra-ne dincolo de norii grei și întunecați, zburau suierînd obuzele artileriei grele.

Acolo la Pustoska la lumina nîlpîitoare a tăciunilor mocnînd în cenușă am sărutat-o prima oară pe Anka. Avea niște obraji și niște buze moi ca

spuma, ca puful florilor. Am fost urmit, m-a sărutat și dînsa și a rămas la rîndul ei uimită.

Așa treceau zilele, săptămîniile... Tovarășii aflaseră de dragostea noastră și ne ocroteau la fel ca pe firi-celele de iarbă dimprejurul adăpostului.

Nu puteam să înțeleg ce i se înșimplase Ankăi. Chiar în întuneric ochii îi luceau și tovarășii mă sfătuiau glumînd să-i camuflez, pentru ca strălucirea lor să nu atragă cumva avioanele dușmane. Acum Anka începuse să umble cu grijă, de parcă i-ar fi fost teamă să n-alunece pe pietrele vreunui riu și-și pleca mereu urechea ca pentru a prinde cine știe ce zvon tînic.

Într-o zi, hoinărînd așa, am ajuns la Pustoska. Umblam ținîndu-ne de mîna, zîmbînd fără motiv, numai pentru că eram fericiți, nespun de fericiți.

Deodată, îndărătul satului a răbufnit un obuz; nemții reluaseră bombardamentul la o oră neobișnuită. Nici pînă acum nu pot să pricep de ce se înverșunau așa asupra petecului ace-luia de pămînt pîrjolit, de parcă n-ar fi fost un morman de birne și cărămizi arse, ci cine știe ce obiectiv strategic de mare însemnătate.

Ne-am repezit spre păduricea din apropiere, unde ne-am adăpostit după un dimb, așteptînd încetarea tirului.

Obuzele se spărgeau ridicînd nori deși de cenușă amestecată cu țărîna. Lipită de pămînt, Anka se sprijinea în coate.

— Puțin zahăr, te rog. Îmi ceru pe neașteptate.

De dimineață primisem fiecare cite o bucătică. Dînsa o rontăise pe loc, a mea însă o păstrasem pentru dînsa, și ea o știa.

— Și cu ce-o să-ți bei ceaiul? m-am împotrivit.

— Dă-mi, te rog...

Dar n-am vrut. Nu! Nu pentru că aș fi fost hapsîn, ci tocmai pentru că o păstram pentru ea. De altfel, Anka nu s-a supărat.

Obuzele continuau să urle în juru-ne. Din ce în ce mai aproape. Le auzeam bîzînd, ca un roi de albine...

— Știi ceva? murmură Anka. M-auzi, o s-avea un băiat! O să semene cu tine... Și-o să-i spunem Stioпка...

E mult de-atunci...

Acum mă scol dis-de-dimineată și pornesc să colind, de unul singur, străzile Moscovei. În zori, deasupra orașului stăruie un iz de benzină și beton.

„Stioпка durează o casă. Cocotat sus, pe schelărie, rînduiește atent cărămida, o potriveste grijuliu din ciocan.

Durează o casă și curînd peretii au să răspundească miros proaspăt de zugrăveală. N-a mai rămas mult! Curînd, curînd o s-o dea qata. O să fie o casă pe cîntec, care o să miroase a zugrăveală proaspătă și a piine caldă abia scoasă din cuptor...

„Dar nu, Stioпка n-are să construiască nimic! Iar tu, fetișcană de la fereastră, nu-l aștepta, căci n-are să vină niciodată!”

O să-i spunem Stioпка... șoptise Anka, și amîndoi am auzit zgomotul unei explozii.

— Auuu! qemuse apoi fata cu un qlas în care era deopotrivă durere și nedumerire, și capul i se lovi de pămînt.

— Nu te prefaca. Anka! am urlat și, plîngînd, am dat să-i strecor printre buzele devenite reci zahărul rivnînt...

Roua strălucia în iarbă. Lîngă capul Ankăi, printre firisoarele plîpînde răsărea o pălărioară de ciupercă.

Atunci abia am zărit-o, dar cu timpul ciupercă asta a prins să crească, să crească mereu luînd proporții uriașe, qata să acopere cu pălăria-i uciqășă întreg pămîntul.

Oamenii, n-o lăsați să crească, striviți-o!

In romînește de Al. Brătescu

Da, flăcăul e Stioпка, fiul meu, care și el trezește Moscova.

Cînd prinde să se însereze, îl aștept pe Stioпка la fereastră. În clădirea din față, sprijinită cu coatele de pervazul ferestrei, o fată privește lîngă și trist strada. Stiu multe despre dînsa și totuși mai nimic. Stiu, de pildă, că-i place să rîdă. Iar risul ei îmi pare qrozav de cunoscut, pentru că aduce mult cu risul mamei lui Stioпка. Dar de ce o fi stînd așa în fiecare seară la fereastră? De ce cercetează oare cu atîta nerăbdare strada de parcă ar aștepta pe cineva, în timp ce fetișoara-i frumuscică și vîoiaie prinde să se adum-

început să se prăbușească la pămînt cu zgomot de vreascuri uscate. Apoi a început și iarba să pălească, să se răsască: zi de zi, în zori și pe înserat, aruncătoarele de mine dușmane ciocăneau în voie, ca la tir, bucata răbdătoare de pămînt în care ne înșurubasem, frămîntînd-o, arînd-o, dar cu atît mai grijuliu coleam noi firișoarele rămase neatînsse, tufişurile mușcate de explozii.

În adăpostul nostru, și așa strîmt, își împărțea traiul cu noi un șoricel; îi dăduse și lui găzduire pămîntul. Era viteaz, dar și foarte sfios. Nu fura piine, nu-și vîra botul în cutiile de

Cartea românească în Uzbekistan

În sectorul de literatură din țările de democrație populară al librăriei nr. 1 din Taşkent cărțile românești în general și ultimele noutăți în special poposesc numai scurtă vreme. Iar în ce privește ziarele și revistele — interesul pentru ele este exprimat cum nu se poate mai bine în cifrele pe care le vom aminti mai încolo.

— Așa dar, iată-ne în incinta librăriei nr. 1, unde poți auzi deseori astfel de întrebări :

— Aveți versurile lui Eminescu? În limba română, bineînțeles.

— Ați primit ultimul volum al lui M. Sadoveanu? Și multe alte întrebări de același fel. Uneori răspunsurile vinzătorilor sînt descurajatoare, altele încurajatoare.

— A fost, dar s-a vindut.

Sau :

— Primim zilele astea. Mai treceți.

Am rugat-o pe Ozod Abdurahmanova să ne spună câteva cuvinte despre difuzarea cărții românești.

— La noi, la Taşkent, — ne-a declarat Abdurahmanova — există un larg cerc de cititori care știu limba română. Între 1958—1961 am primit peste 200 de titluri de cărți editate în România. În comparație cu 1958, difuzarea cărții românești a crescut de două ori.

În special s-au bucurat de succes versurile lui Eminescu, operele lui M. Sadoveanu, „Aurul negru” de Cezar Petrescu, proza lui Geo Bogza. Iar din traduceri în limba rusă: „Biologia vîrstelor” de acad. C. Parhon, „Maestrul picturii universale în muzeele românești”, albumul cu reproduceri după Grigorescu și multe altele.

Tinerii noștri cititor nu rămîn nici ei mai prejos, găsind în literatura română multe opere interesante: „Povești pentru copii” de Ion Creangă, „Dumbrava mînată” de M. Sadoveanu, „Cinematograful pentru copii” și altele.

Pentru anul 1961 am avut programate 20 de titluri, printre care: „Morometii” de Marin Preda și „Basme” de Vl. Colin. Sînt mult căutate cărțile românești de știință și tehnică. Am primit: „Bolile endocrine” de Stefan Milcu, „Morfologia sistemului nervos” de Nicolescu etc.

În încheiere — ne-a spus Ozod Abdurahmanova — as dori să subliniez editarea în condiții excelente a ghidului „România”, sub redacția acad. Constantin Daicoviciu și a altor colaboratori.

Și acum să vă informăm despre difuzarea ziarelor și revistelor editate în R.P.R., în limba română și în limba rusă. Pentru asta am făcut o vizită la birourile „Sotuzpechat”, în zilele cînd se făceau abonamente la publicațiile de peste hotare. Nu puțini solicitanți se adresați funcționarilor, cu cereri de acest fel:

— As dori un abonament la „Arici-Pogonici” (re-vistele pentru copii sînt foarte căutate).

— Se poate face un abonament la revista „Femeia”? (care se bucură, de asemenea, de mare popularitate la noi).

Cifrele exacte le-am aflat la agenția orașenească a instituției amintite mai sus. În comparație cu 1960, în 1961 numărul abonamentelor la publicațiile românești a crescut foarte mult. Dacă în 1960 s-au făcut abonamente la 131 publicații, în 1961 s-au făcut abonamente la 157 publicații. „Știința”, „România liberă”, „Contemporanul”, „Cravata roșie”, „Arhitectura în R.P.R.”, „Teatrul”, „Uzica”, „Flacăra”, „Industria textilă” — sînt numai cîteva dintre titlurile ziarelor și revistelor românești populare printre cititorii din Uzbekistan.

Da slova românească e iubită în depărtatul Uzbekistan. De altfel, noțiunea „depărtat” și-a pierdut, în bună măsură, sensul. În epoca noastră cînd poți să ieși micul dejun la Taşkent, prînzul la Moscova și cina la București, acest cuvînt s-a învechit fără doar și poate. Cu toate că ne despărțim mii de kilometri, prietenia noastră și interesul pentru cartea românească cresc neîncetat!

I. Alman

PUȘIA REDACȚIEI

PROF. LADISLAU DUNAIECZ, Timișoara: Materialul trimis de dv. a fost folosit la rubrica A.R.L.U.S.

COLECTIVUL SUBREDACȚIEI VOLUNTARE, com. Iași-Gorj, raionul Tg. Jiu: Iată adresa unui student din Chișinău: Dntr: Vissarionovici Ghitu, ulița Meciurina, nr. 37. Kișinev. Rugați-l să vă trimită adresele unor elovi din cl. IX-a.

RAIDU COLESCU, com. Rădăuți-Prut: Vă comunicăm adresa unei studente de Institut Pedagogic: L. A. Zelenko, Cerniqovskaia oblasti, gorod Neftni, ulița Buzinovskaia, nr. 5.

GHEORGHE BOGDAN, com. Căței, raionul Dej: Scrieți Asociației de prietenie sovieto-române — Obșcestvo sovetiro-minskoj družbi — ulița Kalinina nr. 14, Moskva.

PROF. CONST. BRINZEIU, Craiova: Vi s-a trimis răspuns prin poștă.

E. VICTOR, Craiova: Vă mulțumim pentru sugestiile trimise. Mica bibliotecă „Veac nou” va continua să apară o dată pe lună.

NELU MARIN, Institutul Agronomic București: Ne pare rău dar problema care vă interesează nu este de competența noastră. Ea nu poate fi rezolvată decît prin Ministerul Învățămîntului, direcția Învățămîntului superior.

I. SALVEȚ, Ploiești, KAIEM S., Vișeu de Sus: Deocamdată nu vă putem comunica un rezultat precis. Urmează să ne interesăm, după care vă vom face cunoscut răspunsul într-unul din numerele viitoare.

După muncă, odihnă activă...

De vorbă cu antrenorul emerit sovietic KONSTANTIN KARAKAȘIANȚ

Sportivii noștri au avut un oaspete de seamă: antrenorul emerit sovietic Konstantin Sergheevici Karakașianț, una din somitățile mondiale în materie de teorie și practică a gimnasticii, de pregătire a sportivilor pentru cucerirea culmilor măiestriei.

L-am întâlnit pe maestrul Karakașianț în foaierea elegant al clubului sportiv Dinamo, în compania unor antrenori și profesori de specialitate din țara noastră. Fuma. A aprins o ultimă țigară înainte de a păși în marea sală unde urma să se deschidă cursul pe care Konstantin Sergheevici l-a susținut la București, la invitația Federației romine de gimnastică.

Este un bărbat înalt, cu ochi albaștri și părul blond, cu fața visătoare. La prima vedere seamănă mai mult cu un poet sau un artist.

— De altfel, și așa a început scurta noastră conversație, gimnastului îi sînt necesare și poezia și talentul artistic, a remarcat Konstantin Karakașianț.

— Considerați deci, am glumit noi, că fiecare maestru al gimnasticii ar trebui să scrie... versuri?

Konstantin Sergheevici a ris.

— Ar fi o afirmație prea hazardată, deși istoria ne furnizează în acest domeniu un strălucit exemplu. Probabil știți că marele poet Alexandru Pușkin a fost nu numai un iubitor dar și un virtuoz al gimnasticii...

Antrenorul emerit a fost destul de zgîrcit în relatări privind propria carieră sportivă. Am aflat totuși, „printre picături”, că a început practicarea în mod serios a sportului care l-a consacrat în anul 1931, la vîrsta de 17 ani. Un an mai tîrziu

pe pieptul său strălucea insigna de maestru al sportului. (Konstantin Karakașianț s-a numărat printre cei mai tineri măestri ai sportului din U.R.S.S.). A evoluat apoi cu mult succes la campionatele Moscovei, ale U.R.S.S., la mari concursuri și competiții. Războiul a pus din păcate capăt unui drum sportiv care putea fi mult mai lung. Grav rănit în Caucaz, Konstantin Karakașianț a trebuit să-și ia adio de la bara fixă, de la calul cu minere, de la inele. Dar nu s-a despărțit de gimnastică. Întreaga pasiune pentru mișcările fine, stilizate și canalizează acum în spre munca de cercetător și antrenor. Descoperă elemente tinere și talentate și le inițiază în „tainele” frumoasei discipline. De altfel, el are stagiul pedagogic cel mai îndelungat dintre toți colegii săi de profesiune. În marile succese pe care le-a reperat școala sovietică de gimnastică — cea mai înaintată din lume — un loc însemnat l-a avut pasiunea pînă la dăruire, priceperea și măiestria acestui antrenor.

Dar, să revenim la actualitate:

— Ce tematică ați pregătit pentru cursul de la București?

— Ca să fiu scurt enunț tema: „Formele organizatorice și metodele de lucru ale antrenorilor în gimnastica sportivă”.

Cum momentul deschiderii oficiale a cursului se apropia, iar sala aștepta nerăbdătoare, ne-am dat seama că mai avem „dreptul” la cel mult o întrebare:

— Cum vedeți perspectivele dezvoltării gimnasticii mondiale, obiectivul principal fiind, firește, Jocurile Olimpice de la Tokio din 1964?

— Greșesc cei care consideră că înaltul nivel atins de cei mai buni gimnaști ai lumii ar constitui o limită. Nu există limite în găsirea formelor de exprimare a frumosului. Iar gimnastica este una din aceste forme. Cred că Jocurile Olimpice din capitala Japoniei vor constitui o nouă treaptă în drumul mereu ascendent pe care îl înregistrează gimnastica sportivă. Cu o etapă intermediară, foarte importantă: campionatele mondiale de la Praga din 1962. Trebuie să ne așteptăm la un serios asalt al sportivilor de pe continentul asiatic, în special în probele masculine. Adversarii noștri de la răsărit sînt bine dotați fizic, agili, muncitori, perseverenți. Cei care vor voi să câștige la Tokio vor trebui să se pregătească, însă, nu numai din punct de vedere fizic, ci, privind în mod creator gimnastica, să-i îmbogățească gama de exerciții, să abordeze temele de maximă dificultate, să dea dovadă de imaginație, să fie adevărați artiști...

— Cu alte cuvinte, să dea și mai multă poezie gimnasticii?

— Exact, ne-a răspuns Konstantin Sergheevici, și stringîndu-ne minime în semn de rămas bun a plecat repede spre sală fără să ne mai lasă timp să-i mulțumim pentru amabilitate, răbdare și răspunsurile atît de interesante. Nu ne rămîne decît să o facem pe această cale...

Valeriu Chiose

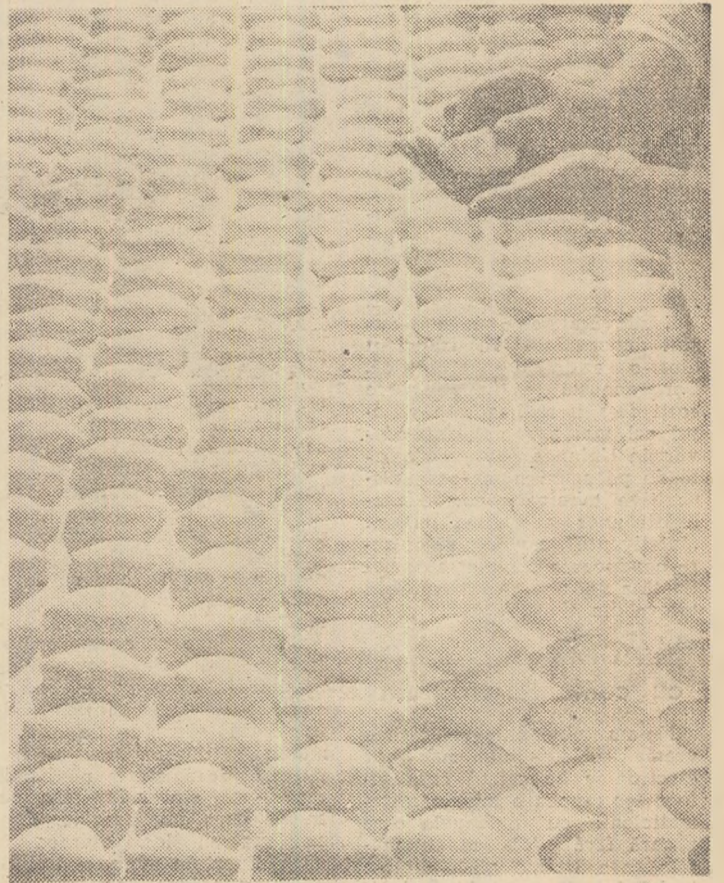
Atomi, oameni, gheturi

(urmăre din pag. 4-a)

pentru a exalta modul de viață de peste ocean și concepția megarthystă despre libertate. Am dori totuși să relevăm că pînă una-alta americanii au izbutit doar să dovedească, extrem de convingător, cît de greu e deocamdată de construit fie și o navă atomică pașnică, relativ simplă, care funcționează numai cu un singur reactor nuclear.

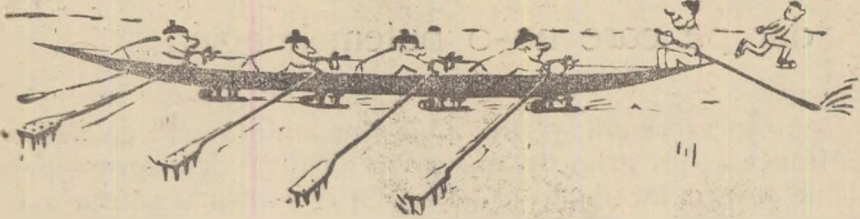
Chiar numai acest fapt ne ajută să înțelegem limpede cît de departe a ajuns pe calea progresului tehnic Uniunea Sovietică, care a întrecut în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice cea mai înaintată țară capitalistă — Statele Unite ale Americii. Cursele spărgătorului de gheață atomic sovietic vestesc lumii că epoca atomică marchează în istoria omenirii superioritatea indiscutabilă a comunismului față de capitalism. E adevărat, nu-i ușor să cedezi înțietatea, dar capitaliștii trebuie să se împace cu gândul că într-unul din domeniile hotărîtoare ale progresului tehnic nu noi ci ei trebuie acum să ne ajungă din urmă.

Iată la ce mă gîndeam, fără să vreau, la ora aceea matinală cînd urmăream, în chiar inima Arcticii cum spărgătorul de gheață fărîma întinderi compacte de gheață, și ascultam relatarea secundului navii despre amiralul american Recover și despre nava atomică „Savannah” aflată în construcție în S.U.A.

La o asemenea imagine, un singur comentariu posibil, — Poștă bună!

UMOR • UMOR • UMOR •

— Și toluși ne antrenăm!
Desen de V. Voevodin

Azor are guturai
Desen de I. Sicev

Declarație inflăcărată
Desen de M. Vaisbord

Pen ru spălarea părului, fabrica „Cosmetica” pune la dispoziția coașorilor noul tip de șampon sub formă de cremă fluidă, produs în 4 sortimente:

- Cu gălbenuș de ouă pentru păr brun și blond
- Cu mușețel pentru păr blond
- Cu lapte pentru păr brun
- Cu lanolină pentru păr brun și blond

Șamponul crema fluidă, datorită calităților sale superioare este foarte economic la întrebuințare, face spumă abundentă, curățând perfect părul și pielea capului, părul rămânând mătăsoș.

ȘAMPON
CREMĂ
FLUIDĂ
EXTRA

Produsul este ambalat în flacoane de polietilenă cu dop special dozator.

Cadouri

PLĂCUTE • UTILE • EFTINE

- SERVICII DE MASĂ LICHIOR, CAFEA, ETC.
- VASE DE FLORI ȘI BIBELOURI

PRODUSE DE FABRICA
FĂIANȚA
SIGHIȘOARA

plăci ondulate

fevi de presiune

din AZBOCIMENT

furnizează pe bază de repartiție

Fabrica de ciment

BICAZ

BICAZ - TEL. 22 - RAION PIATRA NEAMȚ

ATENȚIUNE! La manipularea, transportul și montarea fevelor, a se observa exact indicațiile date.

LEGUME ȘI FRUCTE

CONSERVATE PRIN FRIG ÎN VRAC, AMBALATE ÎN CUTHI DE CARTON ȘI SACI DE HIRTIE, OFERĂ:

I. I. S. „ANTREFRIG”

București, strada Fintinica nr. 36,
Raionul 23 August. Telefon 12.89.10

Pentru consumuri colective (spitale, cantine, creșe) din București și provincie

ROȘII	BAME
MAZĂRE BOABE	ARDEI ÎNTREG DE UMPLUT
FASOLE VERDE	ARDEI TOCAT
DOVLECEI DE UMPLUT	PRUNE PENTRU COMPOT
	VIȘINE PENTRU COMPOT

Produsele conservate prin frig se prepară ușor și își păstrează integral calitățile nutritive.

COLOROM

COLOROM

GALLUS

VOPSEȘTE ORICE TESĂTURI
MĂTASE • BUMBAC • LÎNĂ
ROCHII • HAINE • BLUZE •

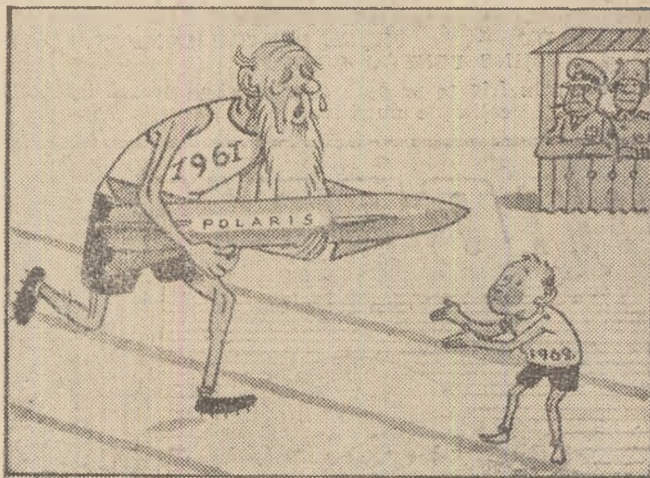
NOU NĂSCUTUL 1962 ȘI AVATARURILE LUI ÎN OCCIDENT

In S.U.A. :
— Uite trusoul, mititelule!

In Franța :
Primit de fasciștii „ultra“

In Anglia :
Predarea ștafetei

La vama Madrid :
— Am întârziat, și ăștia tot mai scotocesc prin bagaje

In Portugalia :
— Nu vreau la Salazar !...

Desene de I. GANF

DE GAULLE CONTRA DE GAULLE

Stenograma unei convorbiri care n-a avut loc,
dar pe care ne-o putem imagina

Acum șaptesprezece ani — îmi aduc bine aminte — lângă clădirea ambasadei franceze, un grup de moscoviți a ridicat deasupra capului niște embleme originale: două prăjini subțiri pentru a saluta astfel un bărbat înalt, îmbrăcat într-un palton cu guler de blană. Prin acest gest moscoviții au dovedit atunci deopotrivă că cunosc bine limba franceză — două prăjini (deux gaules) se pronunță la fel ca De Gaulle, — că simpatizează Franța luptătoare împotriva hitleriștilor și pe omul care prin voința destinului devenise conducătorul ei oficial.

Pe atunci, în decembrie 1944, soldații sovietici mai purtau lupte de eliberare în Cehoslovacia, Ungaria și Iugoslavia. La Liublin erau judecați călăii Maidanekului iar la Berlin agenții Gestapoului vinau miile de dezertori din „Volkssturm“-ul atât de laudat de Goebbels. Acoperită de rănilor pricinuite de război, Europa dorea pace și credea în grabnică ei statornicire. Lui De Gaulle i s-a făcut dar o primire caldă.

Dar recent, la Paris — lucru pe care și de astă dată l-am văzut cu ochii mei — pe Champs Elysées un grup de francezi a fluierat un detașament din garda prezidențială. În uniformă de paradă, cu eghileții, strălucind în soare, garda lui De Gaulle înainta solemnă, în sunetul tobelor, dar de pe trotuar, acoperind bătaia tobelor, răsuna fluierături, ironii și zburau... castane putrede.

E adevărat, însă, că și De Gaulle din decembrie 1944 și De Gaulle de acum nu prea au trăsături comune între ei. Ba chiar sînt atât de deosebiți încît ne putem imagina și cum ar polemiza între ei dacă s-ar întîlni. Nu-i deloc greu să ne-o închipuim...

...Într-o noapte de decembrie 1961, lângă porțile Palatului Elysées s-a oprit un modest Jeep militar, din care a coborît un bărbat înalt, îmbrăcat într-o manta lungă și a bătut la ușa președintelui Franței.

— Charles — Marie — Joseph — André de Gaulle, dacă nu mă înșel?

Văzînd trăsăturile cunoscute, am putea spune chiar iubite, ale bravului general în vîrstă de 54 de ani, cărunțul bătrîn de 70 de ani a fost mișcat. A intrat repede în cabinet, s-a așezat în fața președintelui și a început să vorbească.

Generalul : Vă amintiți, domnule președinte, că am învățat împreună la Colegiul iezuiților din Paris. Pe amîndoi ne pasiona istoria. De aceea am venit să vă aduc aminte de unele lectii ale ei.

Președintele : Dar am fost colegi și la Saint Cyr. Să vorbim mai bine de probleme militare.

Generalul : O, nu, acum e mai important să vorbim despre pace. Așa dar, ce părere aveți despre Rusia Sovietică?

Președintele : Blocul sovietic vrea război și urmărește țeluri ambițioase și imperialiste.

Generalul : Ce absurditate! Nici un francez cinstit nu poate vorbi așa. Rusia, care s-a ridicat din beznă abisului spre soarele măreției, stîrnește entuziasmul poporului francez. Amintiți-vă de orașul-erou de pe Volga căruia cu prilejul victoriei i-am dăruit, în numele Franței, o placă memorială. În cuvîntarea pe care am rostit-o atunci am arătat că acest oraș este nu numai un simbol al victoriei, ci și o lecție minunată despre ceea ce au putut realiza aliații cînd s-au unit împotriva Germaniei odioase. Și am cerut să nu i se mai dea în viitor Germaniei posibilitatea de a ridica armele împotriva vecinilor ei. Și acum?

Președintele : Există măcar un singur om care să poată crede că Republica Federală Germană dorește război?

Auzînd asta, generalul a scos la iveală un vraf de ziare care relatau despre înarmarea Bundeswehrului cu arma rachetă și despre introducerea serviciului militar obligatoriu în

Germania occidentală, despre criminalii de război hitleriști care comandă în N.A.T.O. și despre influența nefastă a naziștilor în guvernul R.F.G., despre lozincile revanșarde ce cuprind din nou cuvîntul Alsacia și despre numeroasele întîlniri prietenești dintre președintele Franței și cancelarul de la Bonn, cu belșug de declarații calomnioase la adresa U.R.S.S. Și oaspetele l-a privit semnificativ pe interlocutor și a clătînat din cap. Apoi convorbirea a fost reluată.

Generalul : Sînt tot atîtea lucruri care-mi amintesc de anii din ajunul celui de-al doilea război mondial. Pe atunci cercurile guvernante franceze erau mult mai preocupate de ideea cum ar putea lovi mai bine Rusia — dînd ajutor Finlandei, bombardînd Baku sau prin debarcări la Istanbul — decît de felul cum să vină de hac Germaniei.

Președintele : Dar după război viemurile s-au schimbat. Acum trebuie să creăm o Europă la baza căreia să stea alianța dintre francezi și germani, sprijinită de S.U.A. Apoi, în această Europă ar putea fi inclusă și Rusia, care ar trebui, însă, să-și schimbe regimul.

Generalul : Vorbiți așa despre țara a cărei glorie se află la apogeu? Despre poporul care a convins întreaga omenire că are dreptul să fie numit un popor mare! Și concepția dv despre „făurirea Europei“!... Faptul că Rusia se află acum în primul rînd al învingătorilor dă Europei și întregii lumi garanția unui echilibru de care Franța are motive să se bucure mai mult decît oricare altă țară... Din păcate pentru noi, de-a lungul secolelor, în calea alianței franco-ruse au existat mult prea multe piedici, generate de intrigi și lipsă de înțelegere. Cu toate acestea, necesitatea unei asemenea alianțe devine evidentă la fiecare nouă cotitură a istoriei.

În loc de răspuns, președintele a întins oaspetelui o mapă voluminoasă cu textele ultimelor sale discursuri și conferințe de presă. Generalul s-a cufundat în citit, dar cu fiecare pagină se întuneca mai rău la față.

Generalul : Ce-aș putea să spun? V-aș putea aminti din nou despre visurile noastre de la sfîrșitul războiului, în cea dintîi cuvîntare oficială pe care am rostit-o la Moscova, la 3 decembrie 1944, am arătat că sînt fericit și măgult că mă aflu în capitala Uniunii Sovietice, aducînd acesteia prinusul de respect al Franței aliate pentru contribuția adusă la asigurarea victoriei și apoi a păcii, care trebuie să devină un bun al întregii omeniri. Aliații în opera de asigurare a păcii, înțelegați? Credeam că prin intermediul Organizației Națiunilor...

Președintele : Lăsați în plată Domnului Organizația Națiunilor Unite. Ținînd seamă de actuala componență a acestei organizații și de unele tendințe existente din sînul ei, de ura, minia și himerele pe care le hrănește, ca și de faptul că contravine permanent propriului ei statut, pe care-l încalcă, nu-i recunoaștem dreptul de arbitraj sau competență.

Generalul : Ah, cît de nedrept sînteți. Și totuși vă sfătulesc să participați alături de Uniunea Sovietică la acțiunile pe care trebuie să le întreprindă umăr la umăr Națiunile Unite pentru binele tuturor oamenilor... Măreția Franței presupune înțelepciune din partea conducătorilor ei. Patriotismul luminat a cerut întotdeauna imbinarea datoriei naționale, sentimentul răspunderii pentru destinul poporului propriu, cu o politică de stat rezonabilă.

După care generalul s-a ridicat și a părăsit palatul, îndreptîndu-se spre modestul Jeep din timpul războiului.

Autorul cere iertare cititorilor că aceste însemnări, departe de a fi complete, nu fac aproape deloc dovadă de fantezie creatoare. Toate aceste opinii ale celor doi De Gaulle (chiar și declarațiile cele mai patetice ale generalului) au fost publicate aproape textual în presa mondială și în special în cea franceză, în volumele de documente și în memoriile președintelui Franței: „Chemare“ și „Unitate“. Da, aproape textual!... Fantezia autorului s-a mărginit, poate, numai la interjecțiile din cîteva fraze. Și desigur că imaginara a fost și întîlnirea dintre general și președinte, întîlnire care, de altfel, ar fi fost extrem de utilă pentru destinul Franței!

B. Beknazar-luzbasev